

LIETUVOS DELEGACIJA KALBĖJO SAUGUMO TARYBOJE

(New Yorkas, 1993 balandžio 20 d. Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms). Lietuvos Ambasadorius Jungtinėms Tautoms, Anicetas Simutis, šiandien dalyvavo Saugumo Tarybos diskusijose apie padėtį Bosnijoje–Hercegovinoje. Vakar ir šiandien Saugumo Tarybos salėje vyksta atviras debatas šiuo kritišku klausimu, kuriame teisę pasisakyti turi visos JT valstybės–narės.

Debato metu, delegacija po delegacijos išreiškė savo šalių nusivylimą tarptautinės bendrijos nesugebėjimu sustabdyti besitęsiančią agresiją prieš Bosnijos musulmonų gyventojus. Ypatinga kritika Saugumo Tarybai reiškė islaminės valstybės.

Kalbėdamas šios dienos Tarybos popietinėje sesijoje, Ambasadorius Simutis išreiškė Lietuvos Vyriausybės ir žmonių gilų susirūpinimą dėl tragiškos dabartinės padėties Bosnijoje ir Hercegovinoje. Lietuvos žmonės, sakė Lietuvos atstovas, "pasibaisėję atviru tarptautinės humanitarinės teisės laužimu: Bosnijos miestų bei gyvenviečių intensyvaus bombardavimu, nusiųsiagiančiomis skerdynėmis, moterų prievartavimu ir civilių gyventojų deportacijomis".

Ambasadorius pabrėžė, jog Lietuvai, kaip mažai valstybei, ypač rūpi Jungtinių Tautų ir kitų tarptautinių organizacijų saugumo garantijos. "Esame įsitikinę", sakė Ambasadorius Simutis, "jog šių organizacijų patikimumas sickiant užkirsti kelią konfliktams ... priklausys nuo jų sugebėjimo imtis ryžtingų veiksmų Bosnijos Krizėje." Jei agresija ir "etninis valymas" nugalės, "kaip galės maža valstybė atcityje pasitikėti tarptautinėmis organizacijomis ir kolektyvinio saugumo idėja?" – klausė Lietuvos atstovas.

Ambasadorius Simutis baigė savo kalbą sakydamas, kad "smurtu vygdomas suverenios Jungtinių Tautų valstybės–narės sekmingas pavergimas, jei bus leista įvykti, bus pavojingas precedentas ateičiai. Šalys, kurių atstovai sėdi aplink šį stalą, ir visą Jungtinių Tautų narystę, turi pareigą užtikrinti, kad nenugalėtų iš naujo kylantis 'galingojo teisės' principas."

Saugumo Tarybos specialios sesijos iniciatoriai, kuriems vadovauja Turkija, tikėjosi, kad didesnis tarptautinės bendrijos spaudimas, išreikštas per daugelio valstybių ambasadorius New Yorke, privers Tarybos narius svarstyti ryžtingesnių veiksmų įgyvendinimą sustabdyti serbų agresiją prieš Bosniją. Islaminės valstybės ir kelios Lotynų Amerikos šalys taip pat nepatenkintos Saugumo Tarybos delsimu įvesti naują sankcijų režimą, kuris atidedamas Rusijos Federacijos prašymu.

Saugumo Tarybos dviejų dienų specialiam pasitarime pasisakė ir atstovai iš šių valstybių: Afganistanas, Airija, Albanija, Alžyras, Argentina, Austrija, Bahreinas, Bulgarija, Danija, Ekvadoras, Egiptas, Indonezija, Iranas, Italija, Jordanas, Jungtiniai Arabų Emiratai, Kanada, Kataras, Kroatija, Malazija, Malta, Rumunija, Saudų Arabija, Senegalas, Siera Leone, Slovėnija, Ukraina, ir Vokietija.

LIETUVOS AMBASADA RENGIA VERSLININKŲ KONFERENCIJĄ

Š.m. birželio 10-11 d.d.
Dupont Plaza viešbutyje
Washingtono Lietuvos ambasada planuoja surengti

Lietuvos pensininkai piketuoja prie Parlamento rūmų Vilniuje prieš aukštas kainas ir sunkų pragyvenimo lygį.
V. Kapočiaus nuotr.

konferenciją verslo galimybės Lietuvoje aptarti.

Konferencija "Verslo ir investicijų galimybės '93" bus skiriama tiek verslininkams ir investitoriams, kurie nori susipažinti su rinka Lietuvoje, tiek ir tiems, kurie jau aktyviai čia dirba.

Konferencijos metu bus aptartos Lietuvos rinkos galimybės, pagrindinės verslo šioje valstybėje taisyklės ir reikalavimai, tinkamiausios investicijoms gamybos bei prekybos sritys, ekonominės ir finansinės paramos programos.

Į konferenciją bus pakviesti privataus verslo atstovai bei vyriausybės žinybų pareigūnai iš Lietuvos ir Amerikos.

Ar Lietuvoje jau pasiektas, O GAL DAR ATEINA DIDELIS ŪKINIS SMUKIMAS ?

Jonas Kazlauskas

Gamybos nuosmukis, perkamosios galios kritimas, augantis bedarbių skaičius ir kasdien didėjanti infliacija rodo, kad Lietuvos ūkinė buklė yra kritiškoje padėtyje. Cituojant prezidento A. Brazausko žodžius New York Times korespondentui: "This is the worst situation the Lithuanian economy has been in this century".

Nejaugi Lietuva žengia į didįjį ekonominį chaosą, kuris vargino JAV pradedant 1929 m. ir tęsėsi keletą metų?

Bendrasis nacionalinis produktas mažėja: 1992 m. sudarė tik 39% lyginant su 1991 m., o palyginus su 1989 m. sumažėjo 48%, kas rodo, kad Lietuvoje smukimas yra didesnis, negu Estijoje ar Latvijoje.

Piniginio vieneto perkamoji galia krito daugiau negu 65 kartus per paskutinius trejus metus, tuo tarpu vidutinės kuro ir energijos kainos padidėjo 15-30 kartų, maisto produktai pabrango apie 14, o paslaugos 22 kartus. Pagrindinis faktorius perkamajai galiai yra dirbančiųjų uždarbis, kuris yra kontroliuojamas darbo našumo. Nėra paslaptis, kad Lietuvos dirbančio darbo našumas yra žymiai mažesnis, negu amerikiečio darbininko. Labai sunku nuspręsti kiek mažiau, bet idėjus į dolerio rėmus, jo atlyginimas tebėra "sovietinis" jis dar negali gauti sa-

vo teisės į teisingą bei uždirbtą atlyginimą.

Vis dėlto galima labai suabejoti, kad vienas amerikietis pagamina daugiau, negu dešimt Lietuvos darbininkų. Imant mėnesinį amerikiečio atlyginimą \$2,000.00 per mėnesį, lietuvis turėtų gauti bent \$200.00, deja, jis turi tenkintis \$20.00. Žemės ūkio darbuotojų ir pensininkų mėnesinis vidurkis dar mažesnis.

Kitų Lietuvos kaimynų gamybos techninis pajėgumas nėra daug aukštesnis, tačiau dirbančiųjų atlyginimai yra žymiai geresni, apie \$75.00 Estijoje ir Latvijoje ir virš \$200.00 Lenkijoje per mėnesį.

Oficialiais vyriausybės duomenimis Lietuvoje turime tik 30,000 bedarbių, bet kai kurie valdžios pareigūnai teigia, kad tikrumoje šis skaičius siekia 200,000, kas sudaro apie 14.2% visų gamybos dirbančiųjų, kurių yra 1.4 milijono.

Juk 1992 m. į darbo biržas kreipėsi apie 125,000 darbo neturinčių žmonių, šiais metais jų skaičius jau padidėjo.

Infliacija dominuoja Lietuvos ūkinį gyvenimą. Nuo praeitų metų kovo iki šių metų kovo mėnesio vartotojų prekės pakilo 613%, o žemės ūkio produktai 738%.

Kas mėgsta riziką gali gauti gana aukštus procentus už skolinamus dolerius, (Nukelta į 8 psl.)

Žemaitijos miestelyje – Alšėdžiūose atstatyta šv. Jono koplytėlė. Ji bolševikų laikais buvo nuskandinta gretimame tvenkinyje. Dabar iš jo buvo ištraukta, atremontuota ir vėl puošia miestelį.
V. Kapočiaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **PREMJERAS ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS IŠRINKTAS LDDP PIRMININKU.** Praėjusį šeštadienį vykusiam Lietuvos Demokratinės Darbo partijos (LDDP) suvažiavime jos pirmininku išrinktas premjeras Adolfas Šleževičius.

LDDP pirmininkas nuo jos susikūrimo 1990 metų pabaigoje iki šių metų vasario buvo Algirdas Brazauskas. Vasario mėnesį laimėjęs Prezidento rinkimus, jis pareiškė neturįs teisės remti bet kokią politinę jėgą, sustabdė savo įgaliojimus partijoje ir pasitraukė iš jos vadovo pareigų.

Adolfas Šleževičius visą laiką buvo LDDP tarybos narys. Tačiau šiemet tapęs vyriausybės vadovu, jis irgi pasitraukė iš partijos vadovybės. Už tai Adolfą Šleževičių kritikavo LDDP ir kitos partijos.

Suvažiavimo išvakarėse Adolfas Šleževičius pareiškė sutinkąs grįžti į LDDP vadovybę ir prisimti atsakomybę už partijos ekonominės bei socialinės programos realizavimą. Suvažiavimo delegatams, kurių buvo apie pusšėsto šimto, jis pažadėjo vykdyti LDDP programą.

Adolfas Šleževičius pažadėjo, kad vyriausybė sieks pakelti gyvenimo lygį, kuris, pasak jo, pasiekė tokią ribą, už kurios jau nėra kur trauktis. Už tai jis kaltino ankstesniasias vyriausybes.

• **VILNIUJE SUSITIKO BALTIJOS VALSTYBIŲ VYRIAUSYBIŲ VADOVAI.** Vyriausybių delegacijoms vadovavo premjerai Adolfas Šleževičius (Lietuva), Ivars Godmanis (Latvija) ir Mart Laar (Estija). Premjerai iš esmės tarėsi dėl ekonominio bendradarbiavimo. Jie sutiko, jog bendra Baltijos šalių rinka, vienodės sąlygos užsienio kapitalo investicijoms labiau vilioja, negu kiekviena atskirai. Vyriausybių vadovai pabrėžė, jog bendrą ekonominę politiką reikia formuoti integruojantis ir į Europos ekonominės bendrijos šalių erdvę.

Sutarta parengti bendrą pareiškimą Europos bendrijos šalims, kuriuo siekiama apginti Baltijos valstybių teises netrukdomai eksportuoti žemės ūkio produktus į Vakarų. Adolfas Šleževičius ir Ivars Godmanis pasirašė šalių prekybinio bendradarbiavimo sutartį 1993 metams. Abu premjerai pažymėjo, kad tai yra pirmas žingsnis laisvos prekybos link.

• **PREZIDENTAS ĮTEIKĖ APDOVANOJIMUS TADUI ŠERNUI.** Balandžio 21 dieną Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė 1-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordiną vieninteliam likusiam gyvam Medininkų tragedijos liudininkui Tomui Šernui. Prezidentas aplankė Tada Šerną namuose. Tadas Šernas dabar gydomsi Kauno reabilitacijos klinikoje. Dabar svarbiausia, pasakė jis, išmokyti vaikščioti ir dirbti. Tadui Šernui per Medininkų mūšius puolimą buvo sunkiai pažeista galva. Jis ilgai gydėsi Vokietijoje. Vyriausybei pavesta pasirūpinti, kad Tomą Šerną saugotų nuolatiniai žmonės. Jis, saugumo tarnybų duomenimis, žino kai kurias paslaptis apie Medininkų mūšius užpuolimą 1991 metų liepos 31 dieną.

• **NUSIKALSTAMUMAS LIETUVOJE AUGA.** Šiuo metu nusikalstamumas Lietuvoje auga. Esant tokiai ekonominei padėčiai ir socialinei įtampai jis ir toliau didės, – balandžio 21 d. spaudos konferencijoje pasakė policijos generalinis komisaras Petras Liubertas. Jo duomenimis, Lietuvoje šiemet užregistruota 15815 nusikaltimų. Daugiau nei pusė jų įvykdyta didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Aštuoniasdešimt procentų visų nusikaltimų sudaro turiniai nusikaltimai, dvigubai padidėjo valstybinio turto vagysčių. Dažniau jau naudojami šaunamieji ginklai ir sprogstamosios medžiagos.

Petras Liubertas, kalbėdamas apie piniginių ženklų padirbinėjimą pasakė, kad iš apyvartos išimta 20 tūkstančių 500 nominalo vertės talonų. Per vieną dieną išimama po 50-60 tokių kupiūrų.

Žurnalistai buvo informuoti apie praėjusią savaitę vienu metu visose Lietuvos miestuose ir rajonuose organizuotą operaciją. Joje dalyvavo prokuratūros, vidaus reikalų tarnybos, policijos pareigūnai. Konfiskuota 107 nelegaliai laikomi šaunamieji vamzdžiai, 138 sprogstamieji įtaisai, 55 kilogramai narkotinių medžiagų, pavogto turto už 15 milijonų 800 tūkstančių talonų, 1,000 litrų naminės degtinės ir 8 tonos falsifikuotos degtinės, ne mažiau kaip 500 tonų maistinio spirito.

• **MAISTO PRODUKTŲ IŠVEŽTI GALIMA MAŽIAU.**

Siekdama apriboti masinį maisto produktų išvežimą į kaimynines valstybes, Lietuvos vyriausybė sumažino vienam gyventojui leidžiamų išvežti prekių kiekį.

Nuo šiol iš Lietuvos į užsienio valstybes vienam žmogui leidžiama išvežti iki 3 kilogramų mėsos produktų, iki pusės kilogramo cukraus, sūrio ir saldinių, ne daugiau kaip 200 gramų sviesto ir druskos. Be maitos mokesčio leidžiama taip pat išvežti du kilogramus duonos ir jos gaminių, tiek pat žuvies, grūdų ir jų produktų.

Išvežant didesnę minėtų produktų kiekį, reikės mokėti nebe 200 procentų maitos mokesčių, kaip iki šio, o 300 procentų.

• **BUS DĖSTOMA TIKYBA.** Vilniaus pedagoginio universiteto senatas pritarė Vilniaus arkivyskupijos kurijos pasiūlymui nuo rugsėjo 1 dienos įsteigti tikybos katedrą. Joje bus rengiami tikybos mokytojai vidurinėms mokykloms. Pirmaisiais metais ketinama priimti 20 abiturientų. Tikybos dėstytojus rekomenduos arkivyskupijos kurija.

KAI PASIRODYS ŠIS "DIRVOS" NUMERIS, gal jau bus žinomi Rusijoje balandžio 25 d. vykusio referendumo dėl Jelcino ir Rusijos ateities rezultatai. Referendume balsuotojai turėjo atsakyti keturis klausimus: ar pasitikite prezidentu, ar pritariate jo vykdomai ekonominei programai, ar turėtų būti skelbiami ankstyvesni prezidento rinkimai, ar reikėtų skelbti ankstyvesnius parlamento rinkimus?

Jelcinas po Vancouverio miesto, Kanadoje, įvykusios viršūnių konferencijos su JAV prezidentu Clintonu, pradėjo kampaniją referendumo reikalui, pasakęs kalbas angliakasiams Sibire, inteligentijai Bolšoi teatre Maskvoje, laikraštininkams Kremliuje ir kitas. Kalbose jis puolė savo šmeižikus, ypač viceprezidentą A. Rutskoi už jo vykdomą netiką žemės ūkio politiką, iš viceprezidento atimdamas jo šarvuotą Mercedes automobilį, asmeninį gydytoją ir dalį jo sargybinių.

Tuo tarpu septynios didžiosios pasaulio pramoninės šalys, siekdamos sustiprinti Jelcino viltis laimėti balandžio 25 d. referendumą, dešimčiai dienų likus iki jo pravedimo šlubuojančiai Rusijos ekonomikai patiprinti pažadėjo duoti 21 milijardą 400 milijonų dolerių.

MASKVOJE BALANDŽIO MĖN. VIDURY prasidėjo teismas 12-kos komunistų, 1991 m. rugpjūčio mėn. įvykusio pučo rengėjų, kurie trumpam į savo rankas buvo perėmę Gorbačiovo turimą valdžios vairą. Teisiamųjų tarpe yra buvęs KGB viršininkas Vladimir Kryuchkov, buv. gynybos ministeris Dmitry Yazov, buv. Sovietų Sąjungos aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Anatoly Lukyanov ir kiti. Vos prasidėję teismas buvo laikinai nutrauktas, susirgus vienam iš kaltinamųjų – Alexander Tizykov.

Visi kaltinami už tai, kad kėsinęsi Sovietų Sąjungoje įvesti kietosios linijos komunistų (stalinistų) režimą. Kaip praneša pasaulio žinių tarnybos, pučo rengėjai teisią už nusikaltimus padarytus tai valstybei, kuri jau nebeegsistuoja.

CHICAGOJE BALANDŽIO ANTRĄ SAVAITĘ lankęsis "Izvestia" bendradarbis Sergei Leskov, rašantis mokslo ir ekonomikos klausimais, dienraštyje "Chicago Tribune" paskelbė straipsnį "The old guard's last stand in Russia", kuriame, prognozuodamas balandžio 25 d. referendumo rezultatus, pastebi, jog dar taip neseniai oficialios sovietų propagandos tikslas

EUROPOJE IR PASAULYJE

buvo įtikinti šalies gyventojus, kad amerikiečiai tegalvoja tik apie biznį, o kitus klausimus jie ignoruoja ir visai nenori kalbėti. Trumpai tariant, socialistinei puosei rūpėjo dvasiniai – kūrybiniai laimėjimai, o kapitalistams tik godumas ir materializmas. Dabar, būdamas JAV, rašo Leskov, matau, kaip klaidingai pas mus Amerika buvo vaizduojama. Paskutinės to įvaizdžio liekanos man greitai dinga.

Aš esu tiesiog nustebintas amerikiečių domėjimusi ir kartu reiškia užuojauta dėl krizės Rusijos vyriausybėje. Laikraščiai, televizija ir radijas pilni detalių aptarimų apie Kremliuje vykstančią politinę krizę. Net ir tie amerikiečiai, kurie neįvelti į politiką, kai tik sužino, kad esu atvykęs iš Rusijos, maloniai ir su patyrimu diskutuoja mano šalies vidaus problemas... Aš jaučiuosi sugėdintas. Man gėda, kai girdžiu eilinius amerikiečius apie Rusiją atsiliepiant tik gerais žodžiais. Kai kurie iš jų, nors susidurdami su sunkumais, bando vesti prekybą labai komplikuotomis Rusijos sąlygomis. Tuo tarpu kai Maskvoje pastarajam Rusijos liaudies deputatų suvažiavimui vykstant mūsų deputatai apie JAV kalbėjo su daug didesniu pykčiu, negu ankstyvesni vadovai. 1993 m. deputatai atstovauja jau praėitį, nes šalis atmetė bolševikinę ideologiją...

Baigdamas straipsnį, Sergei Leskov taip samprotauja: Senieji komunistai man primena krepšinio žaidėjus – profesionalus. Jie kovoja iki paskutinio, nors jau kiekvienam aišku, kad žaidimas pralaimėtas. Paskutinysis Liaudies deputatų suvažiavimas parodė komunistinio režimo paskutines konvulsijas. Jų pralaimėjimas tapo įrašytas balandžio 25 d. referendume, kai buvo įvestas klausimas apie reikalą praveisti ankstyvesnius parlamento rinkimus. Nesvarbu, kaip rusai atsakys į kitus referendumo klausimus, tačiau agresyvios, priešiškos ideologijos ateitis yra nulemta. Tikrai nebus gaila atsisveikinti su tais

ipykusiais oratoriais. Rusijos Liaudies deputatų kongrese žvaigždžių nėra. Ruslan Khasbulatov nėra Michael Jordan. Prokomunistiniai politikai pelnė paskutinę baudą, dabar laikas jiems apleisti aikštę, – taip rašo Sergei Leskov, Maskvoje leidžiamo dienraščio "Izvestia" atstovas. Netrukus bus žinomi ir referendumo rezultatai. Tada galėsime pamatyti, ar S. Leskovo spėjiojimai buvo teisingi.

VELYKU ANTRĄ DIENĄ VIRGINIJOS VALSTIJOS universitete, Charlottesville mieste buvo paminėta trečiojo JAV prezidento Thomas Jefferson gimimo 250 metų sukaktis, kur 12,000 studentams kalbą pasakė Amerikoje besilankęs buvęs Sovietų Sąjungos vadovas M. Gorbačiovas. Jis prisipažino Jeffersono raštus skaitęs būdamas jaunas studentas Maskvos universitete, ir iš tų raštų sužinojęs, kad laisvė esanti žmonijos pagrindinis idealas ir tuo Gorbačiovas "vadovavosi per savo gyvenimą..."

Toliau Gorbačiovas kalbėjo: "Mano brandos metais, kai buvo lemta man tapti didžiulės sudėtinės ir konfliktų iškankintos šalies vadovu, aš dažnai prisiminčiau Jeffersoną, nes jis buvo vienas tų, kuriais rėmėsi mano įsitikinimas, kad be išmintingos mūsų šalies gyventojų demokratizacijos jokios vykdomos reformos nebus sėkmingos".

Po to Gorbačiovas pamokslavo: "Jeffersono skelbti laisvės, demokratijos ir taikos idealai niekada neturėtų išdilti iš politikų sąžinės. Aš norėjau, kad reformos buvusioje Sovietų Sąjungoje būtų vykdomos taikos ir stabilumo keliu, ir tai visiškai sutiko su Jeffersonu, kuris yra pasakęs, kad revoliucija turi vykti teisėtu, nesmurtišku keliu..."

Tikrai Amerikos žemėje, Charlottesville mieste Gorbačiovas kalbėjo kaip tikras taikos apaštalas. Bet ar jis prisiminė Jeffersoną kad ir 1991 m. sausio 13 d., kada prie televizijos bokšto Vilniuje sovietų tankai traiskė nekaltus lietuvius? **VI.R.**

PATRIA

2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629,
tel. (312) -778-2100

Didelis pasirinkimas dovaninių bei buitinių prekių, pageidaujamų ir Lietuvoje. Dėl specialiai sumažintų kainų klausykitės Šluto radijo valandos sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. ryto, 1450 AM banga.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
• Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. •
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį
metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai
pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos
nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BESIRŪPINDAMI LIETUVA, NEUŽMIRŠKIME IR IŠEIVIJOS

Juozas Žygas

„Beveik ketvertą metų pagrindinis mūsų dėmesys buvo skirtas Lietuvai. Pavieniai ir organizuotai skubėjome su įvairia pagelba. Mūsų tarpe prasidėjo ginčai, dėl mūsų fondų perdavimo ar net likvidavimo. Matosi, kad tų fondų dalintojai, patys aktyviai jų veikloje nedalyvavo, kadangi jų įstatų nežino. Be to, visos nepelno siekiančios organizacijos, yra Internal Revenue kontrolėje. Nicko negalima nei likviduoti, nei čekių išrašyti – jeigu projektai nėra IR patvirtinti. Mes čia ginčijamės dėl milijono vieno ar kito, manydami, kad jie Lietuvos vargą panaikins. Valstybiniu mastu, tai tėra tik lašas jūroje.

Ką jiems milijonas reiškia, jeigu į dešimtis milijonų nėra kreipiama dėmesio. Teko kalbėtis su vienu tarptautinės prekybos specialistu, kuris sudomino anglišką firmą lietuvišku cementu. Jie domėjosi užpirti 100,000 tonų. Žinoma, pagal bendrai priimtą tvarką, norėjo gauti cemento pavyzdį, kad galėtų laboratorijoje jo kokybę ištirti. Sakė, kad tai būtų buvęs apie 30 milijonų dol. objektas. Tik, žinoma, pagal nusistovėjusią sovietinę tvarką, iš Lietuvos atsakymo nebuvo gauta. Tad taip 30 mil. dolerių, šuo ant uodegos nusinešė. Tokių ir panašių pasakojimų yra tekę daug girdėti ir skaityti, kur milijonai pro pirštus praleidžiami.

Kad skaitytojai nemanytų, jog aš išgalvotas pasakas pasakoju, tad pacituosiu Lietuvos spaudą. "Doleriai plaukia pro šalį, prarasta pusantro šimto milijonų dolerių pagalbos. Dar V. Landsbergio iš J. Delors'o išsirutpinta 100 mln. ekiu (apie 150 mln. dolerių) EB (turbūt Europos Bankas J.Ž.) pagalba "nuplaukė", nes atvykus EB ekspertams

neatsirado valdininko, kuris sutiktų priimti šią beveik dovaną (Liet. Aidas 1993. 02.09)". Tie, kurie nori mūsų pinigus išdalinti ir išieivijos kelnes numauti, turėtų bent kiek su Lietuvos gyvenimu ir jos spauda susipažinti. Tuomet gal pamatytų, kad su išieivijos keleta milijonų, skylės neįmanoma užkišti. O išieivijos kultūrinį gyvenimą, tai labai nuskurdintų.

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į Lietuvoje leidžiamus laikraščius, kokie yra jų redakciniai kolektyvai. Dabar rankose vartau "LIETUVOS AIDĄ", paskutiniame puslapyje suskaičiau administracijos 19 telefonų. Kiek telefonų yra rodoma "Dirvos" arba "Draugo" administracijose?

Kad būtų aiškiau dar pažvelkime į "Atgimimą". Čia yra dar gražiau: Redakcinėje kolegijoje yra šešios pavardės, o redakcijoje net šešiolika pavardžių. Žinantieji sako, kad redaktoriai turi ne tik automobilius, bet ir šoferius. Tų žinių pats asmeniškai patikrinti negalėjau. Tik per radiją girdėjau, kad spaudos paramai valdžia paskyrė pusantro bilijono talonų. Ta "vargšė" spauda, jeigu tik gali tai ir išieivijos paramos malonėja. O mano nuomone, kuomet du trečdaliai esamos spaudos užvers savo puslapius – tai bus ženklas, kad Lietuva jau žengia pirmuosius žingsnius į "biznio ekonomiką".

Tas pat yra taikoma: menotyrininkams, literatūrologams, filosofams, kibernetikos mokslų kandidatams ir panašioms, kurie iš valdžios dotacijų gyvena. O kol tai įvyks – tai vietoje pylant į kiaurą statinę, geriau pasirūpinkime savo kultūrinę veiklą ir spaudą.

Juozas Žygas, nuolatinis Dirvos bendradarbis, balandžio 30 d. sulaukęs 75 metų amžiaus.

ŽURNALISTAS JUOZAS ŽYGAS SUKAKTUVININKAS

Žurnalistas Juozas Žygas sulaukė deimantinio amžiaus. Jis gimė 1918 m. balandžio 30 d. Rygoje, bet karui pasibaigus tėvai (Jonas ir Ona) su šeima grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Biržuose. Juozas vaikystę ir pirmuosius mokslus pradėjo Biržuose, o Aušros gimnaziją baigė Kaune.

Vokiečių okupacijos metais mokėsi ir slapstėsi nuo Gestapo, kuris gaudė lietuvių darbams į Vokietiją ar vokiečių pagalbinę kariuomenę. Vokiečiams pralaimint karą ir bolševikams grįžtant į Lietuvą, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, o karui pasibaigus apsigyveno didžiausioje lietuvių stovykloje HANAU.

Stovykloje vyko gyvas

lietuvių kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas, į kurio sukūrį Juozas įsijungė visa savo jaunatviška energija. Lietuvių tautinio ansamblio DAINAVOS, Juozas buvo tautinių šokių vadovas ir dalyvavo įvairiuose pasirodymuose. Vienais metais prie IRO suorganizavo vaikų teatrą ir jam vadovavo. Be to lankė Dormstato aukštąją mokyklą ir studijavo politinius mokslus.

Prasidėjus emigracijai, Juozas 1949 m. atvyko į Ameriką ir apsislojo Clevelande. Čia ir vėl įsijungė į lietuvių kultūrinę veiklą, įsigijo specialybę, lankydamas technikos mokyklą ir ją baigęs, 1956 m. persikėlė į Čikagą, kurioje ir dabar tebegyvena. Dirbo General

Electric bendrovėje iki išėjo į pensiją.

Domėjosi filatelija ir istorija ir dalyvavo jų veikloje. Filatelistų draugijai LIETUVA, kurį laiką pirmininkavo ir buvo jų leidinių redaktorius. Pažymėtinas jo parašytas ir mažu tiražu išleistas veikalas – Pirmieji Lietuvos pašto ženklai.

Išėjęs į pensiją, dažniau pradėjo bendradarbiauti spaudoje, o šiuo metu rašo DRAUGE ir DIRVOJE ir yra nuolatinis vedamųjų rašytojas. Yra įsijungęs į organizacijas ir aprašo jų veiklą. Pažymėtinos: Istorikų dr-ja, LB socialinė veikla, Jaunimo centras, ALTS-ga, Lietuvių Fondas, Balseko kultūros muziejus ir kiti. Ne tik rašo, bet ir pats dalyvauja jų veikloje. Juozas Žygas yra parašęs ar suredagavęs įvairius sukaktuvinių organizacijų leidinius, veikia komitetuose.

Juozas Žygas, kaip žurnalistas, turi lakią vaizduotę, aštrią plunksną, kritiškai vertina Lietuvos ir išieivijos kultūrinę, visuomeninę ir politinę veiklą. Spaudoje iškelia pastebėtas negeroves. Dažna ir mėgstama tema yra dabartinis lietuvių gyvenimas ir nenoras dirbti, o tik pasipelninti.

Sveikiname darbštų žurnalistą Juozą Žygą, jo deimantinės sukakties proga ir linkime dar daug sveikų ir darbingų metų!

Vidurdienio pašnekėsių būrelis džiaugiasi Juozą turėdamas savo narių tarpe.

(aj)

1993.IV.23d.

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro pasakutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

Ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui lankantis Chicagoje telkti lėšas Lietuvos Ambasadą išlaikyti Washingtone, Juozas Žygas praveda spaudos konferenciją.

DŪMAI TAUTOS FONDĖ

Antanas Dundzila

Apie keistoką VLIKO reikalų nesutvarkymą bei Tautos Fondo (TF) nerangumą paaiškinti padėti jau rašėme 1993-II-4 DIRVOJE. Pasirodo, kad TFe kun- kuliuoja ir daugiau rūpes- čių, apie kuriuos visuomenė turėtų žinoti. Tyla ar tamsa yra prasta byla visuomeni- niame gyvenime.

Balandžio pradžioje ga- vome du laiškus, kuriuose, kaip prieš sporto rungtynes, "išsirikiavo" artėjančio TFO metinio narių susirinkimo "komandos". Vienoje ma- tome A. Daunį, J. Giedraitį, V. Katiną, J. Nasvytį, B. Nemicką, J. Valaitį, A. Ve- decką ir J. Vilgalį. Antroje buvo išvardinti: V. Jokubai- tis, A. Kačinskienė, R. Sa- kienė, J. Bobelis, A. Bu- dreckas, G. Simonaitytė, P. Švarcas, A. Žemaitis, A. Vakselis ir J. Sperauskas. Abu laišškai skatino narių susirinkimui skirtus įgalioji- mus siųsti "saviesiems". Abiejose komandose daly- vauja žymūs TFO ir buvusio VLIKO žaidėjai.

Pirmieji, A. Daunys – J. Vilgalys, teigia, kad TFO veikla pašlijo ir kad pasku- tiniamc metiniame susirin- kime vieno asmens įtaka buvo įvykdytas TFO per- tvarkymas, nesilaikant TFO nuostatų ir jų keitimo tvar- kos. Spėju ir gal drįsčiau ląžintis, kad čia eina kalba apie paskutinį VLIKO pir- mininką, šiuometinį Lietu- vos Respublikos Seimo narį Dr. Kazį Bobelį. Antrieji, V. Jokubaitis – A. Speraus- kas, piktinasi TFą šmeizian- čiais anonominiais laiškais, žalingais TFui straipsniais spaudoje, dalinai pripažįsta pirmųjų metamus kaltini- mus ir aiškina, kad TF pa- dėtis nėra bloga, kad ji pa- gerės.

Į tuos laiškus iš tolo žiū- rint, atrodo, kad tai tik vi- suomeninis pasidraškymas dėl įtakos, dėl tų TFO su- kaupytų pinigų. Manychiau, kad tie du laišškai nė vieno TFO nario neįtikins. Tie nariai, kurie siųs metiniam susirinkimui įgaliojimus, siųs ne tų laiškų paveikti, bet patikimų daugysčių sai- stomi: siųs tokiems asme- nims, kuriuos geriau pažįsta ir kuriais daugiau pasitiki.

Kadangi gautuose laišk- uose radau tiksliai porą sa- vo, atleiskite, "kepurinių" pažįstamų, tai aš bandysiu rinktis įgaliotinius konkre- čiai žiūrėdamas į kitus, ma- no supratimu, svarbius TFO reikalus.

Pirma. Skaitau 1992-V- 2 d. priimtus TFO nuostatus, kurie išgalios tik per atein- nantį narių susirinkimą. Specialiai užklaustas, TFO valdybos pirmininkas man savo 1993-IV-14 d. laiške pranešė, kad šių metų susi- rinkimas įvyks gegužės 8 d. Brooklyne. (Čia truputį iš temos, tačiau negerai, kai apie susirinkimą bent TFO nariai nepainformuojami anksčiau.)

Nuostatų III-4 sako, kad VLIKO turėtas TFO 45% balsų skaičius nustoja vei- kės nuo 1992-VII-1 d. Ta- čiau ten pat parašyta, kad VLIKO balsų kategorija tik suspenduojama, kad VLIK- as gali vėl atsikurti ir atgau- ti TFe turėtus balsus.

Čia jau yra netvarka: jei Lietuvą vėl reikės laisvinti, turės būti visai naujas jos laisvinimo komitetas. Pas- kutinis VLIKas negali būti padarytas tokiu mitologiniu paukščiu, feniksu, kuris sa- vo buvusiose plunksnose atgyja ir valdo milijonines TFO sumas. Šis nuostatų straipsnis privalo būti patai- sytas. Čia yra ir Lietuvos ir išeivijos visuomenės įzei- dimas, pasijuokimas.

Antra. Man rūpi ir VLI- Ko ir TFO nesutvarkymas bent pinigus kainuojančius VLIKO reikalus užbaigti tuoj pat, VLIKO veiklą "su- spendavus" (tai TFO nuosta- tų terminas). Čia yra pa- prasčiausias, neatsakomins- gas, išlaidus visuomeninių išteklių eikvojimas. Kaip kad II-4 DIRVOJE buvo ra- šyta, už VLIKO įstaigą Washingtone dar net 1992 gruodžio mėnesį tebebuvo mokama nuoma (apie \$1,500-2,000 per mėn.)

TFO pirmininkas (pri- mygtinai klausiamas) pra- nešė, kad tik 1993 sausio gale VLIKas iš nuomojamų patalpų buvo iškraustytas. Tai reiškia, kad, kai buvo planuojamas VLIKO veiklos uždarymas, kai 1992 buvo keičiami TFO nuostatai, tai VLIKO vadovybė nesirūpi- no iš nuomojamų patalpų susipakuoti ir išsikraustyti, nesirūpino ką daryti su ilga- mete, galiojančia nuomos sutartimi. Tai aiški atsako- mingumo stoka.

1993-I-15 TFO pirminin- kas, mano klausiamas, man paaiškino, kad VLIKO pa- talpų savininkas VLIKą at- leido nuo nuomos mokėji- mo pradedant 1993 sausio mėnesiu. Tačiau 1993-IV- 14 d. laiške TFO pirminin- kas jau kitaip rašo, cituojų:

"Spindulio" taut. šokių grupė iš Lemonto pasirodo prie Chicagos didmiesčio centre esančios Ed. Šulaičio nuotr. garsiosios Pikaso metalinės skulptūros.

"VLIKO – ELTos patalpos Washingtone buvo Dr. K. Bobelio išnuomos (pasi- rašytas kontraktas iki 1995. VI). Asmeninis atsakovas už kontraktą yra Dr. K. Bo- belis. Tuo klausimu susira- šinėjimas yra perduotas ad- vokatei Elenai Armanienei (tel. 410 788-3939). Kol reikalas yra susirašinėjimo stadijoje, geriau savininkų neužkabinti." –

Čia jau kuo tai kvepia: patalpos buvo išnuomos ne organizacijos, bet as- mens vardu... vienu metu patalpų savininkas buvo VLIKą atleidęs nuo nuomos mokėjimo... dabar, geriau- siu atveju, padėtis vėl nei- aiški... prašom nesiteirauti, kas yra savininkas... reika- las perduotas TFO advoka- tei... Taigi, statau tris klau- simus: (1) kas iki šiol mo- kėjo už nuomojamas patal-

pas, ar VLIKas ar Dr. Bobe- lis? (2) ar už tas patalpas dar dabar tebemokama? (3) ar kartais tų patalpų savi- ninkas nėra koku nors būdu susirišęs su TFO, VLIKO veikla, t.y., ar čia neturime taip vadinamo interesų kon- flikto?

Trečia. Yra dar vienas svarbus reikalas. Anksčiau TFas skundėsi, kad prieina- ma kaina negali pasisamdyti viešojo revizoriaus (Certi- fied Public Accountant) sa- vajai apyskaitai patikrinti. Operuojant milijoninėmis sumomis, viešo, su TFu ne- susirišusio revizoriaus rei- kalas yra būtinas. Pinigais daug skurdesnė PLB-ė tokį revizorių pasisamdo. Spręs- damas iš patirties savojo kondominio administraci- cijoje spėliočiau, kad toks viešasis revizorius kainuotų gal tik vieną VLIKO įstai-

gos mėnesio nuomą (apie \$1,500). Tai būtinai reika- lingi, kaip nuo stalo nužerti, trupiniai.

Ketvirta. Čia jau antra- eiliai reikalai, tačiau paty- riau, kad viso TFe dirbančių tarnautojų dabar yra 2.25, kad jie uždirba \$43,000 me- tams: vidutiniškai išeina truputį virš \$9 / val. Taip pat patyriau, kad A. Budrec- kas spaudoje "gana klaidi- nančiai" nurodė TFO tarnau- tojų skaičių. Gal A. Bu- dreckas rašė dar prieš V. Jo- kūbaičio – A. Sperausko laiške paminėtą "sumažintą raštinės tarnautojų darbo valandų skaičių"?

Aš savo įgaliojimą siųsiu tik tokiam TFO susirinkimo dalyviui, kuris sutiks atvi- rai, drąsiai ir tinkamai spęs- ti čia iškeltus reikalus. O ką jūs darysite, gerbiamieji?

(1993-IV-19)

BŪKIME LIETUVOJ SU ŠVENTUOJU TĖ.VU

NY – NJ parapijos organizuoja kelionę į Lietuvą rugpjūčio 30 – rugsėjo 14 d.d. ir kviečia visuomenę jungtis į šią kėllonę: Apreiškimo – Brooklyne NY., Our Lady of Sorrows – Kearny NJ. ir Atsimainymo – Maspeth NY.

Pilna kaina – \$1,940

- Į kainą įsiskaito:
- Skrydžiai iš New Yorko (iš kitų miestų pridėtinis mokestis)
 - Viešbučiai visuose miestuose
 - Trys valgiai kas dieną.
 - Kelionės pagal Popiežiaus kelionės programą.
 - Anglų ir lietuvių kalba vadovai.
 - Įdomių vietų lankymas.
 - Įėjimo mokesčiai.
 - Bagažų nešiojimas.

Kelionė rengiama ne tik pasveikinti Šv. Tėvą, bet ir pamatyti Lietuvą. Vieta garantuojama gavus \$100 mokestį už asmenį. Mokestį siųsti į mirėtų parapijų klebonijas arba agentūrai Vytis.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.
Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119

FAX 718-769-3302
Telex 216 282

Pigiausios kainos vasaros metu skrydžiams į Lietuvą iš įvairių JAV miestų. Iš New Yorko į Vilnių ir atgal \$780.00. Išskirti iki birželio pirmos dienos.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Milašius 1938 metų gale Fontainebleau mieste.

"Grand Prix de Musique Francais". Opera buvo sukurta 1942-1949 laikotarpyje. Viršelyje ji apibūdinama kaip bene vienintelė sviri prancūzų opera, sukomponuota po karo, šalia Francis Poulenc "Dialogues des Carmelites". Įrašas, diriguojant kompozitoriui, buvo atliktas koncertinės premjeros metu Paryžiuje (1952); tikroji operos premjera įvyko Miunchene (1956).

Dalyvauja Prancūzijos radijo choras ir Valstybinis Prancūzijos orkestras; Manaros vaidmenį atlieka tenoras Raoul Jobin.

(Forlane mono UCD – 16652/53)

Pasitikdami žinią apie "Miguel Manaros" naujai pradėtą kelionę, spausdiname trumpą ištrauką iš šios Oskaro Milašiaus misterijos. Tai istorija apie klaidžiojusią, siautėjusią, ieškojusią ir kentėjusią sielą: kaip nuodėmės kely jaunas didžiūnas Miguelis sutiko skaisčią merginą Girolamą, kaip per jos meilę ir pats suliepsnojo tyru jausmu ir atsigrėžė į Dievą, kaip savo mylimos žmonos netekęs, jis paliko visus turtus, tapo vienuoliu ir garsiu pamokslininku.

Ištrauka: Miguelio ir Girolamos dialogas.

Veiksmas vyksta Girolamos tėvo sode, Sevilijoje – 1656 metais.

Vertė: Antanas Vaičiulaitis.

"Miguel Manara",

Lietuviškos knygos klubas,
Chicago 1977

PAGERBKIME ANTANĄ KUČINGĮ

Vyresnioji karta, juo labiau buvę kauniečiai, prisimena Antaną Kučingį, Lietuvos operos solistą, bosų karalių. Jo palikuonys ir gerbėjai Lietuvoje yra sudarę visas sąlygas pastatyti Antanui Kučingui paminklą – išleisti monografiją – Antanas Kučingis. Kviečiu į talką šį uždavinį vykdyti.

Monografija jau parengta ir atiduota spaustuvei. Autorė – muzikologė Ona Narbutienė, Vilniuje. Monografijos apimtis apie 250 puslapių, iliustruota (apie 50 nuotraukų). Atsiminimų skyriuje daugelio asmenų atsiliepimai bei atsiminimai apie Antaną Kučingį (1899-1983).

Kad spaustuvės mašinos reikiamai (ir laiku!) suktųsi, nūdien reikalinga tvirtos valios! Ją greitai laiku sutelkti ir yra šio mano kvietimo siekis. Žinodamas Antano Kučingio, kaip menininko ir kaip lietuvių iškilumą, neabe-

vių poeto Oskaro Milašiaus (Franco-Lithuanian poet Oscar Milosz) dramatinės misterijos "Miguel Manara" tekstu.

Kompozitorius Henri Tomasi (1901-71) yra laimėjęs "Prix de Rome" ir

O. V. Milašius

(Portretas pieštuku. Dailininkas – A. Bilis, 1930 m.)

O. V. Milašius

MIGUEL MANARA

Antrojo paveikslas pradžia

GIROLAMA CARILLO

Nė dvylikos dar metų neturėjau,
Kai mirė ji, Migueli.

Per Šventą Joną gruodyje sueina metai ketveri
O kaip gražu taip mirti: protas giedras ir skaisti širdis!
Ak, taip gražu, kad kartais graužiuosi, kai tiek verkiau.
Tačiau buvau silpna mergaitė, ir tikrai tos mano
našlaitėlės ašaros

Dievulio neužgavo: juk dvylikos metelių dar esi tokia
jaunutė.

Ir net žinau mergaičių,
Kurios tam amžiuje – tikri vaikai.

Vėliau aš daug, oi daug mąščiau. Tėvelis sirgo jau. Jūs
neseniai pažįstat doną Klemensą Carillo,
Tačiau galėjęt pastebėti, jog jisai zirklus seniukas,
kartais ir šiurkštus.

Tai dėl įsisenėjusios ligos.

Baisu taip visą laiką vietoj priištam,
O ypačiai bajorui, pratusiam prie žygių.

DONAS MIGUELIS

Dėl ko gi niekad, Girolamą, nematau
Šiuos tyliuos namuos mergaičių jūsų amžiaus?
O, Girolama, liūdna jums gyventi!

GIROLAMA

Aš neturiu vienmetės draugės
Ir, tiesą kalbant, jų nė nepasigendu.
Nemėgstu, matote,

Nei jų krykštimo nei jų ašarų.

Ir kai kada jos savo tarpe taip išranda vyrus,
Kaip aš nenoriu, kad kalbėtų apie vyrus
Ir vyrų meilę. Taip, gyvenam baisiai užsidarę.

Žiemos metu vien į bažnyčią išeinu,
Bet vasarą sekmadienius praleidžiam kaime – nuo
Sevilijos reik valandą keliauti.

Ten turim namą, turime ir sodą didelį. O aš gėlės taip
mėgstu.

joju, kad kvietimas bus išgirstas. Prenumeratoriai iš anksto įmokantieji po \$20. už knygą, leidėjų problemą išspręs. Iš anksto talkininkams dėkoju.

Prenumeratą prašoma siųsti čekiu ar money orderiu išrašytu

Midland Federal Savings and Loan Association vardu, pažymint (memo) mon. sąskaitos nr. 003-01-00080131. Banko adresas: 2657 West Lithuanian Plaza Ct., Chicago IL. 60629.

Mečys Valiukėnas,
leidėjų igaliojtinis JAV.

V.O. Virkau. Iliustracija "Miguel Manara" knygai.

NAUJA OPERA PRADEDA KELIONĘ...

Žurnalas "Opera News" (1993.I.16) naujų įrašų skyriuje "Recordings" praneša apie Henri Tomasi operos "Don Juan de Manara" įgarsinimą. Rašoma, kad operos libretas yra paremtas prancūziškai rašiusio lietu-

TAIP VĖL BUVO RUOŠIAMOS NAUJOS AUKOS Į SIBIRĄ...

Vladas Šarka

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

DEVINTAME FORTE

Gegužės 7-ąją mūsų kameros kalinius, dabar jau tikrus "zekus" ("zekas" – zakliučionij), kalėjimo kieme susodino į "juodąją varną" ir išvežė nežinoma kryptimi. Diena buvo šilta. Prikimštoje, aklinau uždarytoje mašinoje stigo šviežio oro, dusome nuo karščio, prakaito kvapų. Vaziavome apie valandą. Išlipome Kauno IX forto kieme, suskaičiavo, perdavė šio forto – kalėjimo administracijai. Visus uždarė II aukšto dešiniojo flygelio erdviame kazemate. Lango – aukštas, platus su grotomis. Kazemato šonuose – dviejų aukštų gultai. Davė čiužinius, antklodes, pagalves, paklodes. Čia jau galėjai pasirinkti ir laikinam gyvenimui pageidaujimą kaimyną. Atvežė dar kelias mašinas kalinių iš kitų kamerų. Kazemate buvo apie 50 "zekų". Tarp jų – buvęs Lietuvos finansų ministras Indrišius, finansų departamento direktorius Lipčius, Vytauto Didžiojo universiteto teisės mokslų daktaras Domas Cesevičius, Lietuvos žemės ūkio rūmų jaunųjų ūkininkų skyriaus vadovas agronomas Vladas Tiškus, gydytojas Janavičius, studentų "Neo-Lithuanica" korporacijos pirmininkas Enčeris ir kiti. Erdvės pasivaikščiojimui čia buvo daug daugiau. Geresnė ir maisto kokybė: sriuba, dažniausiai kruopų, riebi, košė neretai su mėsos gabalėliais. Be to, kas pasimatydavo su namiškiais, gaudavo maisto produktų, drabužių. Dienos režimas laisvas. Po kelių dienų pradėjome tvarkyti forto kiemą, takus, gėlynus. Toks darbas šiltu saulėtu oru buvo malonus ir net laukiamas. Matyt, pradėjo mus pratinti būsimųjų darbų "rojų".

Jeigu nori pasimatyti su namiškiais ar giminėmis, turi iš anksto užsirašyti, pateikti norimą iškviesti pasimatymui žmonių adresus. Nurodytą dieną atėjo sesuo Janina ir brolis Juozas. Buvo spacialus pasimatymo kambarys – apie aštuonių metrų ilgio. Kambario vidury – dvi eilės geležinių strypų, tarp kurių vaikšto prižiūrėtojas. Jis seka, kad lankytojai neperduotų nepatiktų daiktų, laiškų, nesiškų kalėjimo tvarka. Į pasimatymus atvažiuoja ir silpnai girdintys seseliai.

Todėl vieni kitus stengiasi perrėkti. Toks triukšmingas pokalbis, panašus į Samarkando turgų. Sunku net suprasti savo artimųjų žodžius. Paaiškėjo, kad į kalėjimą sesuo atsiuntė 14 siuntinių su maistu, iš kurių gavau tik du. Du grįžo neįteikti, jau apipeliję. Dešimt siuntinių dingo.

Grįžę į kazematą, dalydavomės išpūdžiais, išgirstomis naujienomis ir atneštais skanėstais.

Susidraugavau su Žemės ūkio rūmų Jaunųjų ūkininkų skyriaus vedėju Vladu Tiškumi. Tai dar jaunas, gražiai nuaugęs, apsiskaitęs, apkeliavęs daugelį kraštų, visuomet geros nuotaikos žmogus. Troika NKVD jam "davė" 8 metus. Už ką? Už tai, kad jis Lietuvos valsčiuose sėkmingai organizavo jaunųjų (13-18 metų amžiaus) ūkininkų būrelius, mokė juos ūkininkauti, kaip dirbti žemę, jos neskriaudžiant, kaip ją mylėti, kaip iš jos gauti didžiausią naudą. Jaunuosius ūkininkus aprūpindavo jiems suprantama agrikultūros literatūra, skaitė paskaitas, rodė filmus.

V. Tiškų kaltino, kad jis vaikus ruošęs būti kaimo kapitalistais – buožėmis, su kuriais naudoji valdžia buvo pasiryžusi kovoti. Suprantama, planuojant kaimo kolektyvizaciją, savarankiškai ūkininkai visai nereikalingi.

Po dviejų trijų dienų į mūsų kazematą atvedė apie 15 iki šiol nematytų kalinių. Jie nuo mūsų – jau anksčiau atvežtųjų – skyrėsi savo išvaizda, kalbomis, gausiomis kūno tatuiruotėmis. Jų akys nuolat kažko ieškojo, dažnai tarpusavyje jie nedidelėmis grupėmis susiburdavo neilgiems "pasitarimams", su savimi nešiojosi apytuščius maišelius ar aplamdytus lagaminus.

Po pirmos bendros nakties dauguma mūsų pasiėjo per pasimatymus namiškių atneštų maisto produktų ir kitų kelionei reikalingų daiktų. Supratome: mums specialiai atsiuntė vagių bandą, kuri turėjo "palengvinti" mūsų kelionę į lagerius. Pranešėme prižiūrėtojams apie naktines vagystes, bet jie, matyt, būdami jų bendrai, apie tai nė klausyti nenorėjo: "Ieškokit tarp savųjų, gal atsiras", – pasiūlė. Vėliau išsiaiškino, kad kalėjimų, persiunčiamųjų punktų administra-

cijos sudaro tokių vagių gaujas, kurios specialiai vienai kitai dienai įmaišomos į politinių kalinių kameras.

Pavogtą grobį paskui dalijasi tarp savęs. Tai yra už vagystes, muštynes, žmogžudystes ir panašius nusikaltimus teisti nusikaltėliai, dažniausiai recidyvistai, kurie, kaip pamatysime vėliau, yra lagerių viešpačiai. Kadangi prižiūrėtojai dažnai vykdo kalinių kratas, jie gerai žino, kokioje kalinių grupėje yra geresnių daiktų. Ką galima naudingiau pavogti. Toks kalinių apvogimo metodas, pasirodo, yra virtęs kalėjimų ir lagerių tradicija, nes tai yra susieta su administracijos aukštesnio laipsnio pareigūnais. Tai buvo pirmoji ir, deja, ne paskutinė kalėjimų ir lagerių gyvenimo pamoka.

Į KELIONĘ...

Gegužės pabaigoje apie šimtą kalinių su daiktais susodino į kalėjimo mašinas ir vežė nežinia kur. Tik ši kartą palyda buvo sustiprinta: kareiviai, automatai, šautuvai su durtuvais, vilkiniai šunys. Supratome, kad vaziuosime ilgiau ir toliau.

Išlaipino Kauno geležinkelio stoties aikštelėje, greitai surikiavo po aštuonis ir suklupdė ant asfalto. Apstojo ginkluota apsauga su šunimis. Atokiau praeinantys žmonės su neslepamu gailėsčiu žiūrėjo į mus, gal kuris ieškodamas mūsų būryje savo namiškių ar giminų. Patrulis nė minutei jiems neleido sustoti. Nuo klūpojimo pradėjo skaudėti kojų kelius, o širdyje kilo baisios neteisybės nuoskauda, nepelnyto tautos pažeminimo supratimas. Juk čia ant kelių klūpojo okupantų nickinama mūsų tautos gyvybės, proto ir širdies dalis. Tautos, kurios menkos moralės nickšai vis dėlto nepaklūpė. Kaip rašė J. Marcinkevičius: "tick kartų deginta ir nesudeginta, tick kartų

šaudyta ir nesusaudyta"... Tauta išliko...

Po valandos iš geležinkelio stoties grįžo mūsų etapo vyresnysis, nes, kaip dažnai atsitinka, buvo sutrikęs "tvarkos mechanizmas". Matyt, mūsų etapui nebuvo paruoštas geležinkelio transportas. Mus visus vėl sukimšo į tas pačias kalėjimo mašinas ir gražino į IX forto kazematus. Laimei, dar nespėjo į mūsų vietas atvežti naujos kalinių siuntos. Taigi užėmėme tas pačias savo vietas. Vienas kitas pusbalsiu "galvojo", kad gal geriau būtų, jeigu anksčiau nuvažiuotume į būsimą mūsų naujo gyvenimo vietą. Galėtume geriau susitvarkyti savo buitį, kol dar tik įpusėjęs pavasaris. Bet ar šie naivuoliai žinojo, į koki gyvenimą jie skuba, ar jie jautė, kokie "pyragai" jų ten laukia, ar jie suprato, kokie darbai ir koks poilsis yra likimo ten paruoštas?

Po dešimties dienų mūsų kelionė vėl kartojasi: vaziavimas į stotį, klūpojimas aikštelėje, laukimas. Susodino į specialius tokiom kelionėm paruoštus vagonus, grotomis apkaustytus langais ir durimis. Sustiprintos sargybos lydimi, išvažiuoju Vilniaus link. Mus išlaipino Vilniaus geležinkelio stotyje. Vėl susodino į grotuotą mašiną ir nuvežė į Lukiškių kalėjimą. Išskirstė į rūsio kameras, kurios dvelkė vėsa ir nykumu. Kitą rytą vietoj lėkščių išdalijo spjaudykles. Iš jų turėsime valgyti sriubą, košę. Jau vien apie tai pagalvojus, kildavo šleikštulys. Bandėme protestuoti. Atsakymas buvo trumpas ir ciniškas: "Nenorite, nevalgykite".

Šio kalėjimo gyvenimo sąlygos ir režimas, maisto kaloringumas buvo daug blogesni negu Kauno IX forto kazemate. Matyt, persiuntimo punkto ar etapo formavimo vietoje tokia

įvesta tvarka, todėl ir gyvenimo sąlygos sunkesnės. Lukiškių kalėjime vakarais Morzės kalba buvo perduodama įvairi informacija. Čia išgirdome apie vokiečių pasirošimą karui su Sovietų Sąjunga. Minėjo birželio 17-ąją, Hitlerio vardo dieną. Šią dieną esą prasidėjęs karas.

Birželio 14-ąją po pusryčių su daiktais išvedė į kalėjimo kiemą. Ten jau laukė daugiau negu tūkstantis įvairaus amžiaus kalinių, tarp jų – vaikai, moterys, seneliai. O iš kalėjimo vedė vis naujas ir naujas grupes. Iš naujo buvo daromos kratos, formuojamos grupės. Tikrinami ir tvarkomi dokumentai. Kiekvienas rūpinosi savo ryšuliais. Daugelio kalinių daiktai buvo vidutinio gabarito, gerai įvynioti, paruošti neštis ant nugaros. Kai kurie turėjo po du ar tris nešulius: mažai drabužių, net išieginų, po dvi tris poras batų, baltinių ir t.t. Nedaug tebuvo tokių kurių nešins buvo mažas, paimamas į vieną ranką ar po pažastimi. Kuris iš jų laimingesnis? Matyt, ne visų kalinių buvo vienodas gyvenimas, ne visų vienodos galimybės, o gal ir nevienodos naujojo gyvenimo viltys. Bet tie, kurie gavo IX forto vagių primąją pamoką, turėjo suprasti, kad vargu ar su savo ryšuliais iki paskyrimo vietos nuvažiuos...

Mūsų grupę pradėjo formuoti apie 13 valandą. Surasė dokumentus, padarė sąrašus, nuodugnią kratą. Pas mane atrado "baisų ginklą" – ogi iš kelių rumbo metalinį dviejų su puse centimetru ilgio segtuką, kuris kalėjime atstojo peiliuką rūkytiems lašiniams ir duonai pjaustyti. Šis radinys sukėlė nematytą šurmulį tarp NKVD apsaugos vyresniųjų darbuotojų: klausinėjo, iškur gavau, kaip pasidariau, ką su juo veikiau ir ką manau su juo daryti. Visi susirūpinusiais, netgi, sakyčiau, išgąsdintais veidais mane apspitę žvalgosi tarpusavy. Atrodė, sudarys man naują bylą, kad ruošiausi šiuo "peilio" išpjauti visą traukinio ešelono apsaugą. Iškvietė vieną iš vyresniųjų, pulkininką čekistą, kuris visus nuramino mano "ginklą" išmesdamas į šiukšlių dėžę. Šurmulyje staiga nuriemo.

Sudarę 50 žmonių grupę, nuvežė į Vilniaus prekių stotį ir suvarė į neišvalytą gyvulinį vagoną. Vagono palubėje – vienas nedidelis, geležinėmis grotelėmis apkaustytas langelis, gale iš lentų padaryti dviejų aukštų gultai, vidury vagono šone

(Nukelta į 7 psl.)

Konteineriai išsiunčiami kas savaitę

TRANSPAK praneša: NAUJI MAISTO SIUNTINIAI:

55 svarai įvairaus maisto \$ 98.

22 svarai įvairaus maisto \$ 65.

22 svarai mėsos gaminių \$ 95.

45 svarai įvairaus maisto be mėsos \$ 75.

Mažas, bet vertingas: kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai – tik \$35.

Visi gaminiai sudaryti iš užsienietišų produktų, išskyrus rūkytas dešras ir sūrį.

Pinigai pervedami doleriais.

Siųskite per seniausią persiuntimo į Lietuvą įstaigą Daugiausia siuntinių į Lietuvą siunčiama per **TRANSPAK**. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO**

RŪTA DEGUTIENĖ

216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK Chicago tel. 312 436-7772

DEIMANTAS IŠ GRANITO

Henrikas Stasas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Iš apytamsės ir menu prisotintos katedros išėjome į šviesą ir vidudienio saulės prikaitintą Calle del Tostados gatvę. Šia gatve ėjome toliau į San Vincente baziliką. Tačiau čia beveik kiekviename žingsnyje susiduri su kuo nors, kas nematyta, įdomu.

Štai ištaigingi Casa de Valada rūmai, kurie dėmesį atkreipė įdomiu bokštu ir savotiškais skydais, atremtais į liūtų galvas. Toliau San Vincente aukšti, sunkių granito blokų vartai, pro kurių arką pastebėjau ir pačią baziliką.

Tai gražus šviesaus smiltainio, romaniško stiliaus pastatas, kurio fasadas išsiskiria nepaprastais karnyzais. Erdvus ir pakankamai apšviestas vidus suteikia šiems maldos namams tam tikro jaukumo. Čia, tarp įvairių skulptūrų ir kitų meno darbų, ypatingai išsiskiria 207 alebastro figūros, vaizduojančios doros kova su nuodėme.

Apie šios bazilikos statybą yra sukurta įvairiausių legendų. Viena iš jų pasakoja, kad ją savo pinigais yra pastatęs turtingas žydas, kuris stebuklingu būdu išsigelbėjo nuo mirties. Anais laikais šioje vietoje pagony buvo nužudę tris pasikrikštijusius brolius ir jų kūnus numetę prie kelio žvėrimis suėsti. Tuo keliu eidamas žydas pamatęs lavonus, pasišaipė ir keliavo toliau. Tačiau tuo metu ant uolos tupėjusi gyvatė šoko ant žydo ir pradėjo jį smaugti. Gyvatė jį smaugė tol, kol šis sutiko krikštytis. Priėmęs krikštą, išsivadavo iš gyvatės ir trijų kankinių garbei pastatė šią baziliką.

Išėjus iš San Vincente bazilikos, Aviloje jau buvo jaučiamas vidudienio kaitros poilsio laikas, t.y. ispaniška siesta. Didžioji aikštė jau buvo automobiliams uždaryta.

Siestos metu čia vaikšto tik pėsti, o vietiniai naudoja daugiausia asilų transportu. Pėsčiųjų tarpe čia galima sutikti daugiausia turistų. Vietiniai, ypač jaunimas, iš turistų išsiskiria savo gražia ir tvarkinga apranga, plaukų šukuosena ir t.t. Jaunos mergaitės daugiausia stambiom, juodom kasom ar gražiom mantilomlom pridengusios plaukus. Tik senyvo amžiaus moterys juodom skarom pridengusios galvas ir rankas iki alkūnių. Šios paprastai traukia bažnyčių link ir beveik nepastebimos dingsta už jų durų.

Čia pat už didžiųjų sienų radom jaukų kampelį, kuris atrodė labai tinkamas siesčiai. Čia žaliavo keletas jakarados medžių, po kuriais stovėjo patogūs suolai poilsui. Priekyje tvarkingai prižiūrėta pievelė su gėlynais, o takų pakraščiai nusodinti rožėmis. Tarp gėlynų pievoje "ganėsi" ir keletas riebių granito kiaulyčių.

Tai įdomus senųjų keltiberų meninis palikimas, kuris, šalia Avilos sienų, sudaro kitą labai brangią istorinę liekaną. Reikia pasakyti, kad Avilos apylinkėse tokias kiaulių ir bulių skulptūras galima daug kur pastebėti, ir jos tapo beveik šio krašto simboliu.

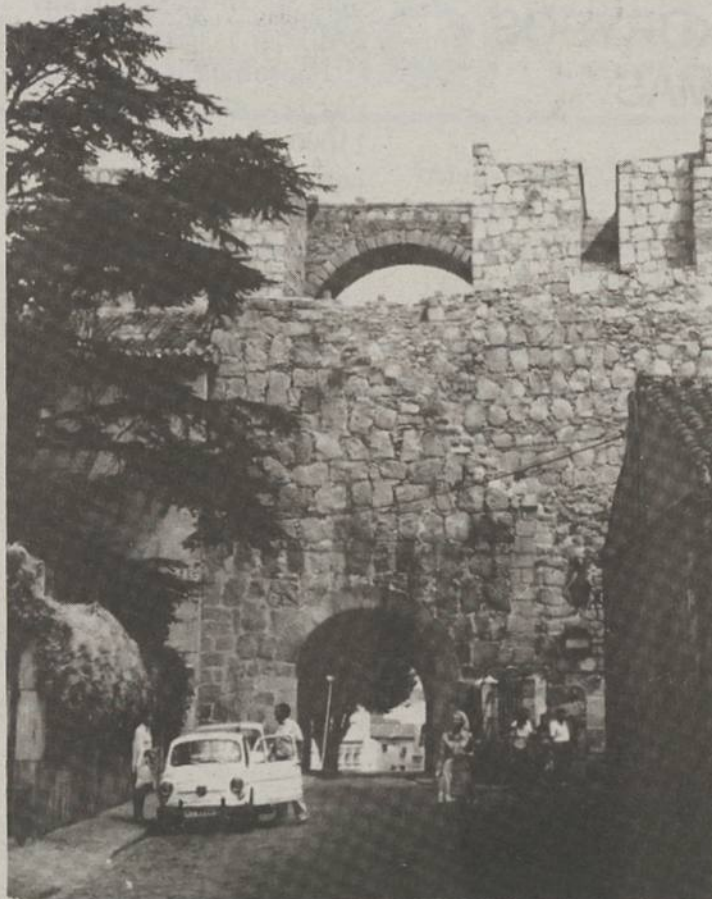
Po pavėsingų medžių pailsėję ir kiek pasistiprinę, keliavome toliau į dar nematytas Avilos vietas. Tačiau pirma nutarėm palipti į sienų viršų ir pasigėrėti bendra šio miesto panorama, nes visko vieną dieną vis vien nebus įmanoma pamatyti. Čia pat buvo ir laiptai, kuriais galėjome pakilti net į patį bokšto viršų.

Diena buvo nepaprastai šviesi ir puikus matomumas iki Gredos kalnų. Bendras vaizdas iš viršaus buvo gana dramatiškas – jungiantis kontrastingą uolų ir dangaus spalvą. Tik netoli sienų vingiuota adajo upės juosta atrodė lyg nukelta dalis dangaus mėlynės į žemę. Čia buvo matomas ir senas romėnų statytas tiltas per Adajo upę, per kurį tęsėsi pilkas kelias į Salamanką.

Skaičiau, kad tuo keliu mažoji Teresė su savo broliuku Rodrigo vieną rytą buvo suplanavusi keliauti net iki Afrikos ir ten mirti kankine už Kristų. Kitame kampe matėsi seni gėlėsė paskendę kapai. Tai tokia ir buvo šv. Teresės jaunystėje išgyventa aplinka, kuri kūrė ir ugdė jos vidinį pasaulį ir brandino jos sieloje tikrus gyvenimo deimantus.

Dabar atsiskukome veidu į pačią Avilą, kuri iš viršaus šią saulėtą popietę atrodė, kaip milžiniškas dailininko tapytas paveikslas sunkiuose mūro rėmuose. Tačiau laikas neleidė ilgiau grožėtis šia pasakiška panorama, ir siaurais akmeniniais laiptais nusileidome vėl atgal į tą mistinę Avilos atmosferą.

Čia siaurom gatvelėm vaikščiodamas ir stebėdamas jų gyventojus, susiduri ne tik su viduramžių nuotaka, bet ir su gyva Kastilijos dvasia, kuri čia iškyla mizicizmo, karžygiškumo ir religingumo sinteze. Čia vis-

Į miestą vedantys vartai.

H. Staso nuotr.

kas atrodo taip koncentruotai ir iš karto pastebi, kas Kastilijai būdinga ir originalu. Todėl neveltui sakoma, kad iš visų Kastilijos miestų Avila yra kastiliškiausia. Nors čia nėra aikščių, kaip Salamankoj, katedrų kaip Burgos, ir akvedukto kaip Segovijoje, tačiau Avila savyje yra sukonzentravusi pačią Kastilijos esmę: jos charakterį ir dvasią.

Vaikščiojant Avilos gatvėmis, atrodo, lyg vartytum istorijos lapus. Čia ne tik viduramžiai iškyla, bet daug ankstyvesni amžiai. Čia galima sutikti keltiberų, vėgotų, romėnų, maurų ir kitų paliktų istorinių žymių.

Graži popietė slinko į vakarą, ir sienų šešėliai jau buvo uždengę pusę plačios Calle de San Segundo gatvės. Tad skubėjome bent trumpai aplankyti šv. Teresės vienuolyną ir bažnyčią. Siaurom gatvelėm pasiekėm prie pat Avilos sienų esantį šv. Teresės vienuolyną. Jis čia buvo pastatytas 1636 metais toje vietoje, kur stovėjo Capeda šeimos namas. Šiame name gimė ir šv. Teresė.

Su vienuolynu neteko susipažinti. Aplankėme tik prie jo esančią šv. Teresės bažnyčią. Pati bažnyčia nedidelė, romaniško stiliaus, gražiu fasadu su nemaža šventosios skulptūra virš pagrindinio įėjimo. Vidus gana kuklus, be ypatingų meno vertybių. Tik virš pagrindinio altoriaus įdomus, nemažas šventosios paveikslas.

Jos gimimo kambario vietoje įrengta nedidelė koplyčia. Taip pat labai kukli ir skirta daugiau maldai bei meditacijai. Iš koplyčios išėjimas į nedidelę uždara terasą, už kurios sodelis su mažu fontanu ir kuklia šventosios statula.

Bažnyčioje yra keletas šv. Teresės relikvijų, tačiau daugiau jų saugoma Encarnacion vienuolyne, kur ji,

TAIP BUVO RUOŠIAMOS...

(Atkelta iš 6 psl.)

įrengtas simboliškas tualetas – skylė grindyse. Grindys ir žemutinė sienų dalis – vien pridžiūvusio gyvulinio mėšlo lopai. Į šį vagoną sukiša apie 50 žmonių su daiktais. Oras tvankus ir karštas.

Naktį traukinys pajudėjo. Atrodė, kad važiuojame į siaurės rytus. Maisto išduoda visai parai: duonos 0,5 kg., sūdytos žuvies ir kažkuo nuspalvinto vandens, vadinamo arbata. Gerai, kad veik visi dar turime savo maisto, atnešto namiškių ar giminių. Jeigu jo neturėtume, gyvenimas jau nuo pirmos dienos būtų sūrokas. Retkarčiais pietums atnešdavo skystos sriubos, sojų košės ar sūrų džiovintų žuvų.

Saulėtą dieną vagonas smarkiai įkaista, oras pasidaro tvankus. Prakaituojame išsirengę. Vandens vagonė neturime. Kartais atneša vieną kitą kibirą, ne visuomet švaraus ir dažnai šalto. Juo ilgiau ir toliau važiuojame, tuo dažniau gauname "pašildytą", spalvoto, nešvaraus vandens, tikriausia iš griovio. Pagrindinis maistas – sūdytos padžiūvusios žuvys ir duona. Nusbodo, bet ką darysi.

Mūsų vagonė važiuavo vienas kitas iš tų, su kuriais kartu gyvenome kalėjimo kameroje ar IX forto kazeimate (Indrišiūnas, Cesevičius, Tiškus, Janavičius, keli studentai). Pravažiavome Velikije Lukus, Bologoją, Bežecką, Rybinską, Jaroslavlį, Kostromą. Tarp Kos-

atsiskyrusi nuo pasaulio išbuvo 29 metus. Ten saugojami ir jos rankraščiai bei kiti eksponatai iš jos turinio gyvenimo ir veiklos. Aviloje, žinoma, beveik kiekvienas grindinio akmuo galėtų liūdyti šios didžios šventosios gyvenimą ir veiklą.

Negalėjome daugiau gylintis į šios šventosios Aviloje paliktus pėdsakus, nes turėjome skubėti į stotį, kad patektume į paskutinį šio vakaro traukinį. Visa diena praleista Aviloje, slegia netik turisto pečius, bet ir jausmus bei protą. Tad grįžtant į Madridą, reikia nuo savęs numesti dalį balasto, jei nori tapti lengvesniu ir linksmesniu.

Vieną ispanų romanų rašytoja apie Avilą taip išsireiškia: "Avilos oras mane daro atsakomingesnę ir geresnę. O prieš pradėdama kalbėti, aš, kaip tie gerieji kastiliečiai, pirma pagalvoju, kad mano žodžiai būtų teisingi".

tromos ir Kirovo vienoje nedidelėje stotelėje iš vagono išnešė į paklodę suvyniotą suaugusio žmogaus lavoną. Lavoną paguldė stotelės pasieny. Lydinčių žmonių nebuvo. Tik du ginkluoti sargybiniai palydėjo ne lavoną, o jį nešančius žmones. Pravažiavus priešpriešiniam traukiniui, pajudėjome toliau į rytus. Vieno kalinio kelionė pasibaigė. Jam nebeteko pamatyti tos nežinios, į kurią su baime mes važiavome toliau.

(Pabaiga)

Redakcijos pastaba

Pradedant Dirvos 8-uoju numeriu iki šiol spausdinome Vlado Šarkos knygos "Pragarą Turguje" ištraukas, kurios lietė primosios sovietinės okupacijos terora: nekaltų žmonių suiminėjimus, kalinimus, piktus tardymus, už akių "teisiamus" ir tremiamus. Taip pasitaikė, kad tose atkarpose buvo liečiama daug mūsų artimų žmonių likimai.

Apie Sibiro kančias mes jau keliais atvejais esame skelbę kitų autorių prisiminimus, todėl dabar jų ir nebeminėsime.

Dėkodami Vladui Šarkai už tos knygos parašymą ir išleidimą, kuri išrikiuoja į mūsų nepriklausomo gyvenimo skausmų istoriją ir nuolatinį priminimą, kad daugiau tai neįvyktų.

Drauge čia autoriaus ir atsiprašome, kad keliose atkarpose, per neapsižiūrėjimą buvo neteisingas išsprendęs autoriaus pirmasis vardas. Į tai tuoj atsiliepė Dirvos skaitytojas Jonas Žukas iš New Yorko ir Paulius Endzelis iš Illinois. Klaidą tuoj pataisėme.

VII MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Aštuntas Mokslo ir Kūrybos simpoziumas vyks š.m. lapkričio 24-28 dienomis Chicagoje. Visus Jungtinių Valstybių, Kanados ir kitų kraštų lietuvių mokslininkus, pageidaujančius simpoziume skaityti mokslinius pranešimus, kviečiame nedelsiant kreiptis į simpoziumo mokslinės programos komitetą. Galima rašyti komiteto pirmininkui, bet geriausiai kreiptis tiesiai į savos srities sekcijos vedėją. Moksliniai pranešimai sekcijose bus 15-20 min. ilgio ir bus skaitomi lietuvių kalba.

Štai mokslinės programos komiteto pavardės ir adresai.

Komiteto pirmininkas – Kęstutis Keblys, 15225 Seven Pines, Baton Rouge, LA 70817. Tel. (504) 751-1252.

Technologijos mokslų sekcija – Almis Kuolas, 28864 Crestridge Rd., Rancho Palos Verdes, CA 90274.

Griežtieji mokslai (biologija, biochemija, chemija, chemijos technologija, fizika, matematika) – Donatas Šatas, 99 Shenandoah Rd., Warwick, RI 02886.

Architektūros ir dailės ro sekcija – Algimantas Bublys, 5190 Long Meadow, Bloomfield Hills, MI 48013.

Medicinos ir odontologijos sekcija – Arvydas Vana-gūnas, 237 So. Grove, Oak Park, IL 60307.

Socialinių mokslų sekcija (ekonomika, psichologija, sociologija, teisė) – Aldona Gaškienė, 2718 Bermuda Dunes, Missouri City, TX 77459.

Istorijos sekcija (istorija, politiniai mokslai) – Leonas Sabaliūnas, 6593 Fleming Creek Rd., Ann Arbor, MI 48105.

Literatūros mokslų sekcija (etnografija, kalbotyra,

literatūra) – Violeta Keler-tienė, 5415 N. Sheridan #190, Chicago, IL 60640.

Muzikologijos sekcija – Emilija Sakadolskienė, 9509

JAV LJS 1993 SUVAŽIAVIMO PROGRAMA

Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos nariai – Edvardas Mickus, Gailė Radvenytė, Živilė Tomkutė ir Los Angeles LJS pirmininkė Lidija Tompauskaitė susirinko nutarti šių metų JAV LJS Suvažiavimo programą.

Šių metų JAV LJS Suvažiavimo tema, "Kaip jaunimas, gyvenantis Amerikoje, gali padėti Lietuvai." Suvažiavimas vyksta nuo balandžio 30 d. iki gegužės 2 d. Bay View Plaza Holiday Inn, Santa Monica, CA (310) 399-9344. Prašome užsisakyti kambarius iš anksto ir paminėti, kad atvykstate Lietuvių jaunimo Konferencijai, gauti pigintą kambario kainą. Kambariai kainuoja \$ 85 per naktį, ir keturi žmonės gali tą kambarį pasidalinti.

Penktadienį, balandžio 30 d. 8:00 v.v. susirinksime prie viešbučio įėjimo (lobby) susipažinimo vakarui. Šeštadienį 8:00 v.r. vyksta registracija ir 9:00 v.r. vyksta simpozijumas, tema "Kaip jaunimas, gyvenantis Amerikoje, gali padėti Lietuvai", kuriame kalbės Dr. Algis Avižienis, Dr. Audra Deveikytė ir Daiva Venckutė. Nuo 11:00 v.r. iki pietų vyks suvažiavimas. Po pietų bus pokalbis apie 1994 m. Kongresą Europoje. Nuo 3:00 p.p. iki 5:00 v.v. vyks žaidimai prie jūros.

Vakare vyks banketas, per kurį bus proga išgirsti Los Angeles jaunų Vyrų

Ocla St., Silver Spring, MD 20901.

Filosofijos ir teologijos sekcija – Aldona Zailskaitė, 11000 So. Kilpatrick, Oak Lawn, IL 60453.

Laukiame mokslininkų atsiliepimo.

VII M & K simpoziumo programos komitetas

Kvartetą, kurį sudaro Paulius Gražulis, Auris Jarašūnas, Aliukas Prišmantas ir Tauras Radvenis. Po banketo visi kviečiami pasilikti šokiams.

Sekmadienį dalyviai kviečiami dalyvauti šv. Mišiose, šv. Kazimiero Parapijoje ir po pamaldų matyti "Antro Kaimo" pasirodymą.

Suvažiavimo registracijos kaina, tik \$ 50. Į registracijos kainą įeina Šeštadienio banketas, šokiai ir bulkutės su kava iš ryto.

Visas lietuviškas jaunimas tarp 18 ir 35 metų amžiaus, gyvenantis Amerikoje, yra kviečiamas į suvažiavimą. Prašome registruotis pas Gailę Radvenytę (213) 463-4663 arba paštu JAV LJS 2412 Canyon Oak Dr., Los Angeles, CA 90068.

Gailė R.

Štai, kurie padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį

**A t n a u j i n d a m i
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo:**

Dziakonas A., Rochester ...	10.00
Radzius A., Baltimore	5.00
Zaparrackas A., Highland B. .	7.00
Sakas G., Baltimore	20.00
Pavilionis A., Lemont	5.00
Strikaitis S., Los Angeles ..	10.00
LB Palm B. Apylinkės skyr. .	50.00
Bačkis S., Lietuva	5.00
Stukas J., Watchung	10.00
Vaskys S., St. Pete.	10.00
Krajauskas L., New Buffalo .	5.00
Petrauskas A., Chicago	5.00
Bartkus G., Reno	20.00
Zemaitis G., Cleveland	5.00
JAV LB Lemonto apylinkė .	50.00
Dudėnas E., Palm B. G.	20.00

Gintei Damušytei, dabar dirbančiai Jungtinių Tautų Lietuvos ambasadoje, paskirta Giedros Korporacijos 2000 dolerių premija, jau ketvirtą kartą skiriama veikiausiai krikščioniškų darbų darbininkei. Tokias premijas aukščiau yra gavusios: Juzė Daužvardienė, Nijolė Sadūnaitė ir Alina Grininė. Premijos įsteigėjas prel. Juozas Prunskis.

V. Bacevičiaus nuotr.

Penkauskas A., Willowick ...	5.00
Muliolis A., Euclid	50.00
Budrys J., Euclid	15.00
Aukštuolis V., Munster	10.00
Šimoliūnas S., Detroit	10.00
Janulaitis V., Oak Lawn	30.00
Adomaitis D., Chicago	10.00
Repčys A., Canada	20.00
Balsys V., Canada	20.00
Jankauskas A., Woodhaven .	10.00
Klabis V., Melbourne	10.00
Cytraus A., Euclid	5.00
Černis I., W. Bloomfield ...	20.00
Kantautas F., Canada	40.00
Reventas B., Gulfport	15.00
Simanas W., Spring H.	15.00
Rukšėnas A., Willoughby H.	20.00
Trainy M., Cleveland	10.00
Sonta J., Akron	20.00

Vyšniauskas Z., Malvern ...	10.00
Bacevičius S., Corona D. M. .	8.00
Mėlinauskas V., Cupertino ..	5.00
Meiliūnas M., Canada	20.00
Gasparaitis B., Tamarac C. .	5.00
Plovičius A., Cleveland	10.00

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

Ar Lietuvoje jau pasiektas, O GAL DAR ATEINA DIDELIS ŪKINIS SMUKIMAS ?

(Atkelta iš 1 psl.)

4-5% per mėnesį. Tai sudaro virš 50% už vienerius metus, žymiai geriau negu JAV, kur reikia tenkintis 5% metinėmis palūkanomis!

Iš trijų Pabaltijo valstybių Lietuva yra didžiausia gyventojais ir plotu, mažiausias procentas kitataučių jos teritorijoje, bet ekonominė padėtis yra blogiausia. Estai ir Latviai buvo ir yra pajėgūs pritraukti Vakarų valstybių kapitalo, kurio sumos yra žymiai didesnės, investavimai jau yra pelningi. Tai didelis teigiamas faktorius jų ūkiui. Investicijų analistai teigia, kad Lietuvos esama padėtis nėra palanki užsienio kapitalui. Dabartinė vyriausybė gali neatlaikyti politinio spaudi-

mo dėl pakėlimo atlyginių, pensijų ir kitų minimalinių poreikių, kai valdžios pajamos mažėja, o infliacija sparčiai auga, paskolų niekas nesiūlo, o tolimesnis bridimas į skolą kritiškos situacijos nepagerins.

Jaučiamas mėsos produktų trūkumas, buvo puiškus pasiteisinimas gamintojams pakelti beveik dvigubai kainas balandžio mėnesio pradžioje, o valdžia pradėjo importuoti mėsą iš Vokietijos!

Šių faktų akivaizdoje kyla klausimas: ar jau žemiausias taškas yra pasiektas ar dar didesnis ūkinis smukimas ateina?

Realistas: "Bijau sakyti".

Optimistas: "Tikėkime, kad blogiau nebegali būti."

Jaunimas iš Brazilijos, Argentinos, JAV ir Venezuelos švenčiant Naujųjų Metų sėkmingumą.

Gailės Radvenės nuotr.

**Visi, kurie skelbiasi Dirvoje
niekad nesigaili**

Nereikia persėdimų. Kainos žemos.

PRANEŠIMAS:

RYGA!

Nuo:

\$380*

*kelionė į vieną pusę
perkant ten ir atgal

Pradedant š.m. birželio 2 d., kelionės į Rygą ir Baltijos kraštus bus patogesnės ir pigesnės. American Trans Air - vienintelė tiesioginė oro linija iš JAV-bių į Baltijos kraštus.

American Trans Air patogias kelias į Rygą ir Baltijos valstybes.

Jau dabar planuokite savo atostogas ir biznio keliones. Latvija --- vartai į Baltijos kraštus! Taip pat galite padaryti rezervacijas savo draugams ir giminėms, kurie nori jus aplankyti.

Patyrimas

American Trans Air turi didelę patirtį, nes per 20 metų aptarnavo milijonus keleivių, skrendančių į visus pasaulio kraštus. Mes puikiai suprantame, ko tikisi keleivis iš tarptautinės oro linijos.

Niekas negali duoti geresnio pasiūlymo. Žema kaina. Lengva išsiaiškinti; lengva nusipirkti

Latvijos Dainų Šventė

Nepamirškite į vasaros planus įtraukti Rygos, kur įvyks Latvijos Dainų Šventė!

IŠVYKSTAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ IR ŠEŠTADIENĮ IŠ NEW YORK.

AMERICAN TRANS AIR

Bilietus būtina įsigyti iki š.m. gegužės 15 d.
Skambinkite ŠIANDIEN ir užsitikrinkite kelionės datas.

1-800-382-5892

Arba kreipkitės į savo kelionių agentą.

Kelionė vieną pusę perkant ten ir atgal. Bilietai galioja nuo birželio 1 d. ir juos reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. \$16 išvykimo mokestis, muito ir imigracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat, bilietą perkant, reikia sumokėti \$10 apsaugai, \$3 patarnavimams, \$1.45 agrikultūrai.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ CHICAGOS

Edvardas Šulaitis

VĖL BUS "MARGUČIO" KONCERTAS

"Margučio" radijo programos vedėjas Petras Petrutis organizuoja vieną iš įdomesnių šio sezono koncertų – "Laureatų šventę". Ji bus gegužės 2 d. Jaunimo Centro didž. salėje. Čia pasirodys du Lietuvos Nacionalinės premijos laureatai: chigagietis poetas Kazys Bradūnas ir žymus pianistas iš Lietuvos – Petras Geniušas. Tai, iš tiesų, bus neeilinė šventė visiems Chicago lietuviams, nes paskutiniu metu netiek daug rimtesnių pramogų čia susilaukiame. Chigagietį K. Bradūną esame ne kartą čia girdėję ir jį pažįstame, bet su pianistu, daugelio tarptautinių konkursų laimėtoju – Petru Geniušiu chigagiečiai susipažins pirmą kartą. Tai čia bus reta proga susitikti su šiuo žymiuoju piano meistru. Todėl gegužės 2 d. visi keliai veda į Jaunimo Centrą, kur 3 val. p.p. prasidės ši meno šventė.

SKAUTIŠKA PRAMOGA

Chicago skautai rengia didelę pramogą, kuri įvyks balandžio 24-25 d.d. Jaunimo Centre. Šį kartą bus paminėta skautų žurnalo "Skautų Aido" 70 metų sukaktis. Šeštadienį įvyks parodos atidarymas, o sekmadienį bus linksma programa ir vaišės. Čia bus ir skautiško orkestro "Tauro rago" pasirodymas (jam vadovauja Vladas Vijeikis).

DAUG RENGINIŲ GEGUŽĖS MĖNESI

Kaip ir kiekvieną gegužės mėnesį, taip pat ir šiemet, bus daug lietuvių ruošiamų renginių Chicago lietuvių tarpe. Be jau minėto "Margučio" koncerto, gegužės 8 d. Jaunimo Centre bus Lietuvos Dukterų draugijos pavasarinis pokylis, o gegužės 16 d. ten pat įvyks ir "Laiškai lietuviams" žurnalo metinė vakarienė. Gegužės 28-29 dienomis Jaunimo Centre yra ruošiamos tradicinės "Poezijos dienos". Gegužės 30 d. tame pačiame Jaunimo Centre įvyks Amerikos lietuvių visuomenininko Antano Olio 35 metų mirties sukakties minėjimas (Jį rengia Amerikos Lietuvių Taitinė sąjunga).

Čia sužymėjome tik didesnius renginius. O kur dar dešimtys kitų mažesnių?

DU RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAI

Verbų sekmadienį, kaip jau įprasta, įvyko du religi-

nės muzikos koncertai – lietuvių katalikų ir lietuvių evangelikų – liuteronų parapijų bažnyčiose. Ir vienur ir kitur susirinko nemaža žmonių, kurie išgirdo religinio pobūdžio kūrinių, kuriuos išpildė rinktinės mūsų pajėgos. Tai pagirtina tradicija, kuri jau yra įsipilietinusi Chicagoje ir vis randa daugiau pritarimo mūsų tautiečių tarpe. Smagu, kad prieš Velykas mokama tinkamai susikaupti ir pasirengti šiai didžiai šventei.

PAVAIŠINTI VAIKUČIAI IŠ LIETUVOS

Chicagoje įsikūrusi organizacija "Lietuvos Vaikų Viltis" čia nuolatos globoja apie desėtką jaunų žmonių iš Lietuvos, kuriems yra reikalingos operacijos.

Padarius operacijas ir pakankamai išgydžius, tokie vaikai grįžta atgal į namus,

o į jų vietas atvežami kiti jaunuoliai su jų mamomis, nes vieniems mažamečiams vaikams be jų nebūtų įmanoma gyventi.

Per Velykas, balandžio 1 d. šiuos vaikučius ir jų mamas buvo pakvieta į savo namus Berwyne (prie Chicago) gyvenantieji duosnūs tautiečiai – Birutė ir Vytautas Zalatoriai, kurie svečiams iš Lietuvos suteikė malonią popietę, o taip pat ir apdovanojo.

Čia buvo susirinkę ir daugiau mūsų tautiečių, nes kartu buvo susitikimas su šeimininku Vytautu Zalatoriumi, kuris jau 10 mėnesių darbuojasi Lietuvoje ir buvo parvykęs atostogų. Jis iš savo darbo Chicagoje išėjęs į pensiją, aukoja savo laiką ir pastangas atsikuriančiai Lietuvai.

Beje, vaikučius ir jų mamas čia atvežė "Lietuvos Vaikų Vilties" steigėja ir viceprezidentė Birutė Jasaitienė, kurią neseniai Chicago miestas apdovanojo "Neapdainuotos herojės" žymeniu.

ĮDOMUS SUSITIKIMAS SU AKT. I. LEONAVIČIŪTE

Aktorė iš Vilniaus Irena Leonavičiūtė vakaronės metu kovo 26 d. Chicago Jaunimo Centro kavinėje.

Ed. Šulaičio nuotr.

Chicago lietuviai turėjo proga susitikti su kino ir scenos aktore Irena Leonavičiūte-Bratkauskiene, kuri jau beveik pora mėnesių vieši Chicagoje ir čia darbuojasi Chicago "Vaidilutės" teatre, kur žada surežisuoti P. Vaičiūno "Nuodėminga angelą". Šis susitikimas, įvykęs kovo 26 d. buvo įdomus ir vertinas, ką patvirtino į jį gausiai atsilankę tautiečiai.

Akt. Irena Leonavičiūtė, savo scenine karjera pradėjusi prieš daugiau negu 40 metų, chigagiškiams buvo pristatyta "Vaidilutės" teatro vicepirm. E. Šulaičio, nes šis teatras ir surengė šią vakaronę. Pradžioje viešnia iš Vilniaus pasipasakojo trumpai apie save, atskleidė savo kūrybinį kelią, kuris ją vedė per vaidybą pirmose lietuvių kino filmose ir įvairiose teatrų scenose, daugumoje

Akademiniam dramų teatre Vilniuje.

Po to ji paskaitė (geriau sakant – padeklamavo) poetės Janinos Degutytės poeziją, nes šią poetę ji, turbūt, yra geriausiai išstudijavusi. Su Degutytės kūryba ji yra apvažinėjusi beveik visą Lietuvą, atmintinai išmokus beveik visus jos eilėraščius. Ši programos dalis publikai, turbūt, labiausiai patiko.

Tada sekė valandos laiko filmas – B. Sruogos dramų "Pavasario giesmė" video įrašas. Šis filmas, kuri režisavo aktorės velionis Vytras Balys Bratkauskas, padarytas 1976 metais, kuomet dar akt. Leonavičiūtė dar nebuvo išskleidusi visus savo sugebėjimus, tačiau ir tada, kaip buvo galima patirti iš jos šiame filme suvaidintos pagrindinės rolės, ji jau buvo gana aukštai pažengusi,

"LITUANICOS" NARIŲ SUSIRINKIMAS

Chicago "Lituanicos" futbolo klubo narių susirinkime kovo 21 d. kalba klubo išdininkas ir korespondentas Jonas Juška. Toliau matomi kiti valdybos nariai: A. Glavinskas, L. Juraitis ir kt.

Ed. Šulaičio nuotr.

Chicago "Lituanicos" futbolo klubo metinis narių susirinkimas, įvykęs kovo 21 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, sutraukė apie 40 žmonių. Čia pranešimus padarė klubo pirmininkas Albertas Glavinskas, vicepirm. ir pagrindinės komandos vadovas Gediminas Bielskus, išdininkas Jonas Juška ir kiti. Buvo papasakota apie klubo penkių komandų pasirodymus pernai metų pirmenybėse, o taip pat ir salės futbolo turnyre. Pasidžiaugta meisterio vardo laimėjimu praėjusių metų Chicago ir apylinkių pirmenybių aukščiausioje lygoje, kas buvo pasiekta pirmą kartą per klubo 42 metų gyvavimą. Visi laimėtojai, o taip pat kai kurie valdybos nariai buvo apdovanojami čempionų žiedais. Su viltimi buvo pažvelgta į naują pirmenybių sezoną, kuris bus

pradėtas balandžio 25 d. rungtynėmis prieš "Kickers" komandą.

Čia reikia pasidžiaugti šio klubo dideliais ramsčiais ir entuziastais: A. Glavinsku, G. Bielskumi, J. Juška ir kitais, kurie įdeda daug širdies – laiko ir sveikatos, kad klubas galėtų garsinti lietuvių vardą kitataučių tarpe. O iš to yra nauda visiems lietuviams, nes šiame krašte per sportą daugiau galima pasiekti, negu per politines ar net kultūrines pastangas.

Nors ir kai kurie žmonės daug dirba, bet be pinigų sunku yra išsiversti ir todėl reikia prašyti plačiosios visuomenės talkos. Jeigu kas galėtų klubą finansiniai paremti, turi savo aukas nukreipti šiuo adresu: L. Juraitis, 15242 Narcissus Ct., Orland Park, IL 60462. E.Š.

TRAKTORIUS ŪKININKUI

Lietuvos generalinis konsulas Haris Lapas paskelbęs "Traktorius ūkininkui" vajų ir nupirkęs pirmą traktorių su padargais, susilaukia labai stipraus parėmimo ne tik iš pavienių Kanados ir Amerikos lietuvių, bet ir iš mūsų klubų bei kooperatyvų. Štai, Toronto pensininkų klubas nupirko tris traktorius su padargais, o Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" net visą dešimtį, ir dabar jau turime 48 traktorius!

Be anksčiau minėtų, traktorius užpiko S. Pangonis, Filomena Ignaitis, V. Namuras, Toronto pensininkų klubas (3), Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" (10).

Kainos: traktorius – USD 1,450., kabina – USD 200., vežimas (priekaba) –

USD 280., dvivagis plūgas – USD 80., kultivatorius (akėčios) – USD 95., šienapjovė – USD 220. Pristatymas ūkininkui – nuo USD 50 iki USD 100. už traktorių ir tiek pat už padargus, priklausomai nuo atstumo.

Ūkininkas, gavęs traktorių, pasirašo sutartį su pirkėju ir pasižada, kad be pirkėjo sutikimo jis traktoriaus negali parduoti, išmainyti arba perleisti kitam.

Pasinaudokime šiuo vajuimi ir pirkime traktorius savo giminėms – ūkininkams. Jeigu ūkininkų – giminėjų neturite, ūkininkų sąrašą galite gauti generaliniame konsulate. Jie yra buvę partizanai, tremtiniai, atgavę tėviškes ir neturi kuo apdirbti žemės.

Traktoriaus pirkimo reikalu prašome kreiptis į:

Consulate General of Lithuania
235 Yorkland Blvd., Suite 502
Willowdale, Ontario M2J 4Y8
Tel: (416) 494-8313

Šią filmą stebėjo ir Balio Sruogos dukra Dalia, kuri pati yra teatro žinovė.

DARBAI SODE IR DARŽE

Vincas Apanius

Šių metų pavasaris vėluojasi mažiausia bent dviem savaitėm. Bet dar tebėra būtinas pasirošimas darbams. Reikia patikrinti visus vartotinus įrankius. Ar jie tinkami vartojimui. Tai būtent karpymo žirklys, kastuvai, šakės, žolyno piautuvai (lawn mower). Peiliai turi būti aštrūs, nes kitaip žolė bus tik pešama. Reikia apsirūpinti reikalingomis medžiagomis, trąšomis, chemikalais, durpėmis, gėlynų danga (mulch).

• Pievų tręšimui vartoti trąšas formulės 18-9-6 60% organinės, pamažu tirpstančios. Scott Co. produktai geri.

• Medžių, dekoratyvių krūmų tręšimui vartotinos trąšos yra 5-10-10.

• Vaismedžių, medžių, vaiskrūmių, dekoratyvių krūmų purškimas – dormant spray – vartoti scalecide 2% skiedinį. Purkšti prieš pumpurams atsiskleidžiant. Pavėlavus reikia skiedinį mažinti iki 1%.

• Sodinti medžius, krūmus, daugmetines gėles. Žemė privalo būti puri. Nepatartina sodinti į šlapį žemę.

• Nevartoti jokių cheminių trąšų naujai sodinamiems augalams. Vartoti tik gerą kompostinę žemę arba durpes (peat moss).

• Jeigu dar atsilikę nuo žiemos organinio apsivalymo atlaikų, tai reikia neati-dėliojant surinkti. Lapai, daržovių liekanos, mažos šakelės tai tinkama medžiaga kompostui.

• Laikas pradėti rožių purškimo programą – apsaugoti rožių krūmus nuo

fungus ir insektų. Vartoti chemikalus captan, dursban ar malathion.

• Crabgrass kontrolei vartoti dacthal chemicalą. Jis saugiausias vartojimui apie medžius jei jie yra žolynė (lawn). Sekti instrukcijas.

• Sodinti ankstyvas daržoves: burokus, morkas, žirnius.

• Būkim atsargūs su vartojamais chemikalais, be jų sunku apseiti. Bet naudojant juos reikia apsaugoti vartojant pirštines, nepurkšti vėjuotam ore, atidžiai sekti instrukcijas ir laikyti saugioje, uždaroje vietoje apsaugai nuo mažamečių.

• Visuomet kreipkime dėmesį į pagražinimą – pagerinimą. Pasenusius augalus vėta pakeisti naujais, įdomesniais ar perplanuoti iš naujo visą dekoravimą (landscape). Profesionaliai sutvarkyta sodyba labai pakelia nuosavybės vertę. Tą galima atlikti kartais savom jėgom tik įdedant darbo.

Jauki gražiai sutvarkyta sodyba teikia žmogui daug malonaus pasitenkinimo ir praturtina kasdienybę.

GRANDINĖLĖS 40 METŲ SUKAKTUVINIS KONCERTAS

įvykęs praėjusį šeštadienį, sutraukė virš 450 klausytojų.

Apie koncertą jau esame gavę rašinių ir kiek pavėluotas nuotraukas. Visą medžiagą Dirvoje spausdinsime sekančią savaitę.

PENSININKŲ ŽINIAI
Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo mėnesinis su-

KVIEČIAME VISUS!

Ateikite į pobūvį, pagerbti

muzikę Reginę Brazaitienę.

Pobūvis ruošiamas gegužės mėn. 2 d. 4 val. p.p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Pagerbimo programą atliks solistės – *Aldona Stempužienė, Dorota ir Vanda Sobieska.* Akompanuoja *Jacek Sobieski.*

Agapė (vaišės) svetainėje.

Pobūvį rengia A.L.R. Katalikių Moterų S-gos 36-ta kuopa.

Auka \$7 Bilietus galite įsigyti kavutės metu D.M. parapijos svetainėje.

ėjimas įvyksta gegužės mėnesio 6 d. 1993 m.

Programoje skanūs pietūs ir trumpas, bet įdomus Motinos dienos minėjimas.

Laukiame visų!

ADRESĄ KEIČIANT

ir norint, kad Dirvos pristatymas nesusitrukdėtų, reikia mums pranešti prieš dvi savaites. Tik taip darant Dirvą jūs gausite be jokio susitrukdymo.

HOUSEKEEPER

Reliable and mature lady to live-in six days in Eastside home, to do house cleaning and light cooking. Beautiful private accommodations plus good salary. Must speak english.

We could consider a wife and husband team as well.

Please call: 247-0153

Lionė Bernotaitė-Niedvarienė ieško brolio Vlado Bernoto, gyv. Anglijoje, o nuo 1960 m. Amerikoje. Žinantieji apie jį, rašykite:

L. Niedvarienė,
Liepų alėja 5-45,
5300 Panevėžys, Lithuania.

PARENGIMAI

1993 M.

• GEGUŽĖS 2 d. Katalikių Moterų Sąjungos 36 kuopos parengimas

• GEGUŽĖS 8 d. Etninis tinklinio turnyras Dievo Motinos Par. salėje Rengia LSK Žaibas.

• GEGUŽĖS 28-31 d. Karnivalas Lietuvių namuose.

• BIRŽELIO 27 d. 12 val. Pensininkų gegužinė Lietuvių namų viršutinėje salėje.

• LIEPOS 11 d. – sekmadienyje 12:00 p.p. Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury Rd.

• LIEPOS 18 d. Šv. Jurgio parapijos GEGUŽINĖ – Šv. Jurgio sodyboje 11:30

- LIEPOS 24 d. Kultūrinio darželio tradicinė vakaronė Gwinn Estate
- RUGPJŪČIO 1 d. sekmadienyje 12:00 p.p. LKVS-gos "RAMOVĖ" rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury gatvėje.
- RUGSĖJO 11 d. Lietuvių Namų 20 – metų sukakties balius ir varžytinės. 7 v.v.
- RUGSĖJO 25 d. Pabaltiečių Vakaras. Ruošia lietuviai latviai ir estai.
- SPALIO 2 d. 7 v.v. Koncertas The Singing Angels Dievo Motinos auditorijoje.
- LAPKRIČIO 14 d. Šv. Jurgio parapijos rudens Festivalis 11:30 – 3:30 v.v.
- LAPKRIČIO 20 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.
- GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios. Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS | LIETUVĄ IR | KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

- Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją
- Pinigu persiuntimas
- Air cargo
- Maisto siuntiniai

VISA TAI -

atlanta IE
Trumpiausias kelias gimtinei

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.,
šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street * Cleveland, OH 44119
481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *
sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *
* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

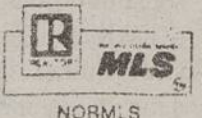

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185 th Street. Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

MATAS REALTORS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

SUNKIOS NUOTAIKOS LIETUVOJE

Antanas Butkus

Visi draugų ir giminių laišškai iš Lietuvos byloja neramų, įtemptą gyvenimą, žmonių irzlumą, apatiją, supančią juos neteisębę. Vienos draugės laiške išrašytos dvi citatos iš "Šiaurės Atėnų" kurios labai taikliai apibūdina šio laiko dvasią Lietuvoje. Vienoje iš jų cituojamas poetas S. Geda: "ar dar nepamiršome, kad 1993 paskelbti Putino metais? Aš jau buvau beparamištas, nes žumalai, užversti horoskopais, byloja ką kilą. Avių, Ožkų ir Bezdžionių metai, išskerstų ar dar gyvų, bet badaujančių gyvulių metai. Nesuprantamos, sujauktos politikos ir ekonomikos metai". Žmonės išsivarginti iširusio, nesutvarkyto ir vis prastėjančio gyvenimo Lietuvoje "lyg tėvų namuose išplėstom durim, išmaltais langais, šaltais skersvėjais, lediniu vandeniu, prasigėrusiais ir apsvogusiais kaimynais..." (S. Šaltenis). Masinę Lietuvos žmonių nuskurdimą, pragyvenimo lygio kritimą lemia žemas uždarbis, pakeltos kainos už komunalines paslaugas, butus, maisto produktus, neišsaugotos santaupos, didėjančios nedarbas. Ypač sunku pensininkams, invalidams, studentams, gyvenantiems žemiau skurdo ribos.

Akivaizdu, kad pasikeitus valdžiai savivalė ir suirutė stiprėja. Klesti mafija, korupcija, nusikalstamumas. Korupcija visur – valdžioje, teisėsaugoje. Net ir verslininkai nebeišgali mokėti mokesčių valstybei, o dar ir reketui. Klesti komersantai ir dar tik tie, kurie susiję su mafija. Labai pagilino korupciją, paskatino suaktyvėti mafiją privatizacijos procesas, įteisintas ir vykdytas su didžiuliais trūkumais. Į dar didesnę ekonomikos stagnaciją veda valdžios didinami mokesčiai. Pajamų, socialinio draudimo mokesčiai išaugo keliais šimtais procentų. Neveltui Lietuvos žmonės socialinio draudimo mokesčių pakrikštijo socialinio plėšimo mokesčiu. Atsirado daug naujų mokesčių, tarp kurių pirmąją akcizo mokesčių.

Žmonėms Lietuvoje demokratija pradėjo asocijuotis su anarchija. Dabar akivaizdu, kad neužtenka atsakyti prievartinės valdžios,

įvykdyti privatizaciją, ekonomines reformas. Kad pasikeitus valdžiai neklestėtų savivalė, negilėtų suirutė, turi būti sukurtos tvirtos, palaikančios tvarką visuomenėje, institucijos. Be jų visada klestės mafija, korupcija, didės nusikalstamumas.

Žymios Sorbonos universiteto profesorės Francuazos Tom, trijų knygų apie pokomunizmą autorės nuomone, demokratų Lietu-

voje, kaip ir kitose pokomunistinėse šalyse, didžiausia klaida buvo, kad jie į ateitį žiūrėjo tik per ekonominės reformos prizmę, galvojo, kad suteikus žmonėms laisvę, viskas susitvarkys savaime. Dėja, ne. Laisvė ir tvarka neprieštarauja viena kitai, o atvirkščiai – be tvarkos nėra tikros laisvės. Tuo labiau, kad nėra niekada buvę tokio baisaus chaoso, kurį paliko komunizmo kūrimas.

Vertindama LDDP partijos laimėjimą rinkimuose, profesorė F. Töm prisipažįsta, kad, regėdama 1991 m. sausio įvykius, ji nesitikėjo, kad kada nors Lietuvoje komunistai galėtų grįžti į valdžią. Nauja jų pergalė rodo, kaip sunkiai serga Lietuvos visuomenė. Lietuvoje, jos nuomone, laimėjo ne partija

ar frakcija, o buvusi valdžios struktūra. Komunistai valdė Lietuvą ir iki rinkimų, tačiau jie dabar įgijo ir politinę valdžią, įėjo į politinės struktūras. Didelius nuo-

peklus šiame procese profesorė priskiria kagėbizuotai inteligentijai, sakydama, kad kaip tik šios KGB smegenys šiandien ir turi realią valdžią.

Su giliu liūdesiu minėdamos

A. A.

FELICIJAUS PREKERIO

dešimtas mirties metines gegužės 18 dieną.

Jo atminimui aukojame Dirvai \$ 100.

Žmona ir dukros

Mieli Dirvos leidėjai

A. † A.

Kap. KAZIO RIMO

atminimui aukojau Clevelande gyvenantys mūsų šeimos draugai, tad mes tą sumą skiriam Dirvai paremti.

Aukojo: *L.K.E. Civinskų šeima
O. Ambrazienė
D. Mikoliūnienė
B. Gedvilienė
V.R. Vilkutaičiai
G. Natkevičienė*

Iš viso suaukota 160 dol.

Jums ir gražiai leidžiamai Dirvai daug sėkmės

*Viso geriausio
Rimų šeima*

Aukotojams ir Rimų šeimai už paramą
Dirva reiškia gilią padėką

SVEIKINAME TĖVĄ STASĮ ŠIMOLIŪNĄ 91 gimtadienio proga

Stasė Šimoliūnienė
(1900 – 1990)

Stasys Šimoliūnas
(1902 –)

Algis ir Saulius Šimoliūnai

Siunčiame \$ 100 Dirvai paremti

VĖŽIO GYDYMAS VITAMINAIŠ

Saulius Šimoliūnas

Šiandien yra sėkmingesnis negu chirurgija, radiacija, chemoterapija, imunoterapija, hormonų pakeitimas ir jų įvairios kombinacijos. Vėžio gydymui reikalinga kasdien 20 gramai vitamino C ir 1 gramas vitamino E, 25 mikrogramai selenio, Vėžio išvengimui reikalinga 10 gramai vitamino C ir 1 gramas vitamino E.

Visa tai buvo daug ko bandyta, tačiau svarbiausias asmuo šiame gydyme yra chemijos ir taikos Nobelio premijų laureatas Linus Pauling, peržengęs 90 metų amžių ir dar šiandien aktyvus mokslininkas. Pavyzdžiui, jis davė pranešimą koordinacinės chemijos šimtmečio simpoziume šį pavasarį Denver mieste. Jis pats sako jog jo ilgametis mokslas priklauso nuo jo didelio vitaminų vartojimo.

Praeitais metais New Yorko mokslų akademija surengė konferenciją apie vitaminų svarbą vėžio gydyme. Taip pat vitaminai daug padeda prieš senėjimą, širdies ir inkstų ligas ir t.t.

Nurodyti vitaminai ir seleniumas yra antioksidantai, kurie sustabdo redukuoto deguonies (deguonies dviatominės molekulės su minuso ženklu) ganybą apkrėstoje vietoje iš baltųjų kraujo ląstelių. Tas minusinis deguonis yra ląstelių būdas kovoti prieš bakterijas, virusus ir chemikalus, kurie nedingsta iš kūno ir sukelia vis didesnę ir didesnę tokio deguonies gaminių, kuris veda į vėžio išsivystymą aplinkos ląstelėse.

Antioksidantų srityje pasižymėjo prof. Algirdas J.

Jesaitis iš Montana State University (Bozeman), kuris 1991 metais su kitu mokslininku surengė konferenciją, pavadintą Molekulinis pagrindas lenkocitų deguoniniui gadinimui, darbus. Prof. Algirdas J. Jesaitis yra jau mirusio Rockefeller University (New York) prof. Margerio A. Jesaičio sūnėnas.

Patys žmonės gali save gydyti šiandien nuo vėžio ligos ir senėjimo, vartodami dideles dozes vitaminų. Rezultatai yra puikūs.